

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Π.Μ.Σ. ΜΟΝΤΕΛΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Περιλήψεις και abstracts Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών
μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών
με έτος εισαγωγής το ακαδημαϊκό έτος 2011-12

Περιεχόμενα

426M/2011001	ΑΓΓΕΛΑΚΟΥ ΕΞΑΚΟΥΣΤΗ-ΠΕΤΡΟΥΛΑ	3
426M/2011002	ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΑΚΗ ΘΕΟΦΡΟΝΙΑ	5
426M/2011003	ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ ΣΜΑΡΟΥΛΑ	6
426M/2011004	ΑΡΜΑΔΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	8
426M/2011005	ΒΑΣΙΛΟΥΝΗ ΣΟΦΙΑ	10
426M/2011008	ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ	12
426M/2011010	ΚΑΔΙΑΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ.....	13
426M/2011011	ΚΑΝΕΛΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ.....	15
426M/2011012	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ.....	17
426M/2011013	ΚΑΣΣΙΜΗ ΜΑΡΙΑ	19
426M/2011014	ΚΛΕΤΣΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.....	21
426M/2011015	ΚΟΥΒΕΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	22
426M/2011016	ΚΟΥΡΟΥΒΑΚΑΛΗ ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΡΙΑ.....	24
426M/2011017	ΚΟΥΤΣΙΚΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	25
426M/2011018	ΚΟΥΦΑΚΗ ΜΑΡΙΑ.....	26
426M/2011019	ΛΑΠΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	28
426M/2011020	ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ.....	30
426M/2011021	ΜΑΥΡΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	32

426M/2011022	ΜΠΙΡΜΠΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ.....	34
426M/2011023	ΝΕΑΝΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	36
426M/2011024	ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	38
426M/2011025	ΠΑΠΑΔΑΝΙΗΛ ΜΑΡΙΑ.....	40
426M/2011026	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΒΙΟΛΕΤΤΑ.....	42
426M/2011027	ΠΡΑΤΣΙΝΗ ΜΑΡΙΑ	43
426M/2011029	ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	45
426M/2011030	ΣΑΡΙΔΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ	46
426M/2011031	ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΠΙΔΑ.....	49
426M/2011032	ΣΚΕΥΟΦΥΛΑΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ.....	50
426M/2011033	ΣΟΥΛΕΛΕ ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ	52
426M/2011034	ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ.....	53
426M/2011035	ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ.....	55
426M/2011036	ΤΟΥΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΦΩΤΙΟΣ.....	57
426M/2011037	ΤΡΙΚΚΑ ΕΛΕΝΗ	58
426M/2011038	ΤΣΙΡΩΝΑ ΕΥΔΟΚΙΑ.....	60
426M/2011039	ΦΩΚΙΤΗ ΛΗΔΑ.....	62
426M/2011040	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	64
426M/2011041	ΧΙΩΤΗ ΣΟΥΣΑΝΑ.....	65
426M/2011042	ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ	66
426M/2011043	ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΗ ΣΕΒΑΣΜΙΑ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ.....	68
426M/2011044	ΤΡΙΑΝΤΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ.....	70

426M/2011001 ΑΓΓΕΛΑΚΟΥ ΕΞΑΚΟΥΣΤΗ-ΠΕΤΡΟΥΛΑ

Η μη λεκτική επικοινωνία στην εκπαίδευση: ανασκόπηση της ελληνικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Νικήτας Πολεμικός, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στην παρούσα διπλωματική εργασία, μέσα από βιβλιογραφική ανασκόπηση, γίνεται προσπάθεια προσέγγισης της ελληνικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας, που σχετίζεται με την μη λεκτική επικοινωνία - η οποία δεν αφορά μόνο στη «γλώσσα του σώματος» (χειρονομίες, εκφράσεις του προσώπου, κινήσεις του σώματος, βλέμμα, ένδυση κ.λπ.) αλλά και σε έναν εξίσου σημαντικό αριθμό μη λεκτικών επικοινωνιακών στοιχείων, όπως μεταξύ άλλων, οι σιωπές, το άγγιγμα, η διαπροσωπική απόσταση αλλά ακόμη και η χρήση των αντικειμένων του περιβάλλοντος χώρου από το άτομο- και μελετώνται όλα όσα έχουν γραφτεί σε πανελλαδικό επίπεδο για το θέμα αυτό. Έτσι, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στη συλλογή πληροφοριών από πρωταρχικές (πρωτότυπες δημοσιευμένες) πηγές που αφορούν στη μη λεκτική επικοινωνία και ιδίως στη σημασία της στην εκπαιδευτική διαδικασία, με στόχο να παρουσιαστούν συγγράμματα τόσο Ελλήνων όσο και ξένων συγγραφέων που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά και ταυτόχρονα να καταγραφούν απόψεις και έρευνες έγκριτων επιστημόνων, που “καταπιάνονται” με το συγκεκριμένο αντικείμενο έρευνας, ώστε να επισημανθούν οι σπουδαιότερες και οι πιο κατάλληλες πληροφορίες και ιδέες για το θέμα, αλλά συνάμα να αναγνωριστούν δημιουργικές εργασίες και μελέτες, να επισημανθούν πεδία αμφισβήτησης και να αναγνωριστούν σημεία που χρήζουν μελλοντικής έρευνας πάνω σε αυτόν τον ενδιαφέροντα αλλά δυσχερή τομέα επικοινωνίας. Το μη γλωσσικό σύστημα επικοινωνίας που χρησιμοποιείται στο σχολείο, παίρνει μια ιδιαίτερη απόχρωση, αποτελώντας αναπόσπαστο μέρος της ψυχοκινητικής του πραγματικότητας, η κατανόηση και βελτίωση του οποίου καθιστά τους εκπαιδευτικούς διδακτικά πιο αποτελεσματικούς, αλλά ταυτόχρονα συμβάλλει θετικά στη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών καθώς και στην ανάπτυξη καλών διαπροσωπικών σχέσεων με όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας. Βέβαια, παρά τη σημασία της μη λεκτικής επικοινωνίας για την μαθησιακή διαδικασία και την διδακτική αλληλεπίδραση, όπως άλλωστε αποδεικνύουν και ποικίλες έρευνες, η μελέτη της στο χώρο της ελληνικής εκπαίδευσης παραμένει ακόμη πολύ περιορισμένη.

In this diplomatic work/ thesis, through literature review, an attempt is made to approach the Greek literature and writing, that is associated with the non-verbal communication-which not only refers to "body language" (gestures, facial expressions, body movements, eyes, clothing etc.) but also in a number of equally important non-verbal communication, such as, inter alia, the silences, the touch the interpersonal distance but even the use of objects of the surroundings of the person-and studied everything nationwide have been written on this subject. So, the focus is on gathering information from primary (original published) sources that relate to non-verbal communication and, in particular, on the importance of the educational

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Τ.Π.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

process, with a view to bring the writings of Greek and foreign authors that circulate in the Greek market and at the same time to identify and research leading scientists, to "grapple" with the specific object of investigation in order to identify the most important and the most relevant information and ideas on the subject but at the same time to recognize creative work and studies, to identify areas of questioning and to identify areas in need of future research on this interesting but difficult communication. The non-language communication system used in school, gets a special tint, constituting an integral part of the observation of reality, the understanding and improvement of which makes teachers teaching more effective, but also contribute positively to improving the performance of pupils as well as in developing good interpersonal relationships with all members of the educational community. Of course, despite the importance of non-verbal communication for the learning process and the learning interaction, as well as demonstrate a variety of research study in the field of education is still very limited.

426M/2011002 ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΑΚΗ ΘΕΟΦΡΟΝΙΑ

Η έννοια της υπολογιστικής σκέψης και η επίδρασή της στα προγράμματα σπουδών πληροφορικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η πληροφορική έχει ενταχθεί στην εκπαίδευση μέσω διαφορετικών μοντέλων- προσεγγίσεων και μέσω διαφορετικών όρων και εννοιών όπως είναι οι ΤΠΕ, ο πληροφορικός εγγραμματισμός, η ψηφιακή ευχέρεια κ.ά.. Η υπολογιστική σκέψη αποτελεί μία σχετικά νέα εννοιολογική κατασκευή που βασίζεται στην πληροφορική και αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο σκέφτεται ένας επιστήμονας της πληροφορικής. Διεθνείς εκπαιδευτικοί και διοικητικοί οργανισμοί έχουν ασχοληθεί με τον ορισμό της ΥΣ, τη σπουδαιότητά της στην εκπαίδευση και έχουν δημιουργήσει ΠΣ βασισμένα στην έννοια της ΥΣ. Παρά την εκτεταμένη ενασχόληση με την έννοια της ΥΣ, δεν υπάρχουν επαρκείς μελέτες στην επίδραση της ΥΣ στα ΠΣ της πληροφορικής. Αυτή η εργασία μελέτησε την επίδραση της ΥΣ σε προγράμματα σπουδών πληροφορικής δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης διαφόρων χωρών. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης προκειμένου να μελετηθούν 7 προγράμματα σπουδών πληροφορικής. Από τη μελέτη αυτών των προγραμμάτων σπουδών προέκυψε ότι η ΥΣ εντοπίζεται σε αυτά σε μεγάλο βαθμό μέσω των διαφόρων ικανοτήτων και στάσεων που τη χαρακτηρίζουν. Αυτό το αποτέλεσμα έρχεται σε αντίθεση με το γεγονός ότι κάποια προγράμματα προϋπήρχαν του όρου ή δε δημιουργήθηκαν με γνώμονα την ΥΣ. Περαιτέρω μελέτη είναι απαραίτητη προκειμένου η ΥΣ να αποκτήσει την κατάλληλη προσοχή στην ελληνική εκπαίδευση και στα ελληνικά προγράμματα σπουδών.

Computing has integrated in education through different models-approaches and through different terms and concepts such as ICT, computing literacy, digital fluency etc. Computational thinking is a relatively new conceptual construction based on informatics and it refers to the way a computer scientist is thinking. International educational associations and administrative bodies have focused on the definition of computational thinking, its importance in the educational field and they have also created curricula based on this new concept. Despite the extended study of the term computational thinking, the influence of computational thinking on computing curricula has not been studied sufficiently. This study has studied the influence of computational thinking (CT) on computing curricula from different countries in primary and secondary education. In order to study seven different curricula, literature review was used as methodology. This study indicated that CT can be traced in the curricula to an extended degree through its skills and dispositions that are essential dimensions of the term. This result contrasts with the fact that certain curricula existed before the term CT appeared or they were not created based on CT. Further research needs to be conducted so as Greek education and curricula pay the appropriate attention to CT.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2011003 ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ ΣΜΑΡΟΥΛΑ

Σχέσεις Σχολείου και Οικογένειας: η Περίπτωση των μεταναστευτικών Οικογενειών

Καθηγητής Χρίστος Γκόβαρης, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα έρευνα εξετάζει το φαινόμενο της συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας και διερευνά τις απόψεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών και των μεταναστών γονέων σχετικά με: α) τη μορφή και το είδος της μεταξύ των επικοινωνίας - συνεργασίας β) τη γονεϊκή εμπλοκή της οικογένειας των αλλοεθνών μαθητών, γ) τους παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία των εκπαιδευτικών και των γονέων και δ) τη διαπολιτισμική ετοιμότητα των εκπαιδευτικών. Το δείγμα μας αποτελείται από εννέα (9) εκπαιδευτικούς και οκτώ (8) μετανάστες γονείς. Για την διεξαγωγή της παρούσας έρευνας, προσφορότερο ερευνητικό εργαλείο θεωρήθηκε η συνέντευξη και προτιμήθηκε η τεχνική της ημιδομημένης συνέντευξης. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι συνεργασία ανάμεσα στους/στις εκπαιδευτικούς με τους μετανάστες γονείς, παρά τα όποια εμπόδια που προκύπτουν είναι αρκετά καλή και αφήνει και τις δύο πλευρές σχετικά ικανοποιημένες. Βέβαια υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση αυτής της σχέσης. Οι μετανάστες γονείς φαίνεται να είναι λιγότερο επιφυλακτικοί από τους εκπαιδευτικούς σε προοπτικές διεύρυνσης της συνεργασίας του σχολείου με την οικογένεια. Αναμένουν από τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για μια πιο εποικοδομητική επικοινωνία και τις ανάλογες δράσεις, ώστε να αναλάβουν πιο ενεργητικούς ρόλους γονεϊκής εμπλοκής. Οι εκπαιδευτικοί, αν και στο σύνολό τους εμφανίζονται ευαισθητοποιημένοι σε ζητήματα πολυπολιτισμικότητας, δεν έχουν την ετοιμότητα να το διαχειριστούν, αναδεικνύοντας για άλλη μία φορά τη σημασία της επιμόρφωσης και την ανάγκη προσαρμογής του εκπαιδευτικού συστήματος στις συνεχώς διαμορφωθείσες νέες συνθήκες. Γίνονται προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.

The current survey examines the phenomenon of the co-operation and the communication between school and the family and it investigates the opinions and beliefs of the educators and the immigrant parents concerning: a) the form and the kind of their communication – co-operation, b) the parental involvement of the family of the foreign pupils, c) the factors which affect the communication between the educators and the parents and d) the intercultural readiness of the educators. Our sample consists of nine (9) educators and eight (8) immigrant parents. For the conduct of the current survey, the interview was regarded as the most appropriate investigating tool and the technique of the semi-structured interview was preferred. The results of the survey showed that the co-operation between the educators and the immigrant parents, despite the obstacles which arise, is quite good and it leaves both sides relatively satisfied. However, there is a possibility for the improvement of this relationship. The immigrant parents seem to be less reserved than the educators in the prospects of the

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

expansion of the co-operation between the school and the family. They expect from the educators to develop the appropriate preconditions for a more constructive communication as well as the corresponding actions, so that they can undertake more active roles of parental involvement. The educators as a whole, even if they tend to be sensitive in multicultural affairs, nevertheless, they lack in the equivalent intercultural readiness, thus emphasizing the value of the further education and the need of the adaptation of the educational system to the continual new formative conditions. Suggestions are offered for a further survey.

426M/2011004 ΑΡΜΑΔΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Ηθικές παράμετροι στην ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Έρευνα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Λέσβου

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σκοπός της εργασίας είναι να αναδείξει και να εξετάσει ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας, που συνδέονται με τη χρήση των Τ.Π.Ε στην Εκπαίδευση, ζητήματα που απασχολούν (ή οφείλουν να απασχολούν) χρήστες/τριες και επιστήμονες. Μέσα από τη μελέτη του συνοδού πρίσματος των παιδαγωγικών αρχών και των ψυχολογικών παραμέτρων, αναμένεται να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη ακρίβεια η ηθική παράμετρος, όπως αυτή διαμορφώνεται στο πλαίσιο ένταξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση αλλά και συμμετέχει στη διαμόρφωση του πλαισίου αυτού με απώτερη βλέψη να προετοιμαστεί ο/η εκπαιδευτικός για μια αυτοδιαχείριση και αυτορρύθμιση (self management, self regulation) στο πεδίο τομής της ηθικής και της τεχνολογίας. Συνοπτικά, ο σκοπός είναι να αναφανεί ότι η αξιοποίηση των ΤΠΕ δεν στερείται ηθικών προϋποθέσεων, αρχών και προεκτάσεων με κρίσιμη σημασία για την εκπαίδευση. Η μελέτη θα διαμορφώσει το θεωρητικό πλαίσιο της διατρέχοντας τα γνωστικά πεδία της Ηθικής και της Ηθικής Εκπαίδευσης στην τομή τους με τη Φιλοσοφία της Τεχνολογίας και τις θεωρίες που οργανώνουν τον επιστημονικό και ερευνητικό χώρο των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, στην προσπάθεια να διευκρινιστεί το ερώτημα του τί συνιστά τη λεγόμενη ηθική διάσταση στο χώρο αυτό. Κρίσιμο είναι να φανεί ότι τα παραπάνω δεν μπορούν παρά να εντάσσονται στο πλαίσιο συγκεκριμένων αντιλήψεων σχετικά με το θεσμό του σχολείου και γενικότερα με την παιδεία, την εκπαίδευση, αγωγή, η φιλοσοφία των οποίων οργανώνει το εκπαιδευτικό σύστημα αλλά και τη σχολική τάξη και στο πλαίσιο των οποίων καλείται ο/η εκπαιδευτικός που κάνει χρήση των ΤΠΕ ή ο/η ειδικός στο πεδίο των ΤΠΕ επιστήμονας να διαμορφώσει τη διδακτική και παιδαγωγική του παρέμβαση. Ηθικά διλήμματα έθετε πάντα η τεχνολογική πρόοδος. Από τη βιομηχανική στη μεταβιομηχανική και τώρα στην εποχή της κοινωνίας της πληροφορίας και της επερχόμενης βιοτεχνολογίας, η ηθική και κοινωνική διάσταση της χρήσεως νέων τεχνολογιών ήταν και παραμένει ένα ζητούμενο, παρά τις προσπάθειες να καθιερωθούν κοινά αποδεκτοί κανόνες, οι οποίοι θα εξασφαλίζουν ότι δεν θα γίνεται ανήθικη χρήση της τεχνολογίας και ειδικότερα των πληροφοριακών συστημάτων. Η μόρφωση των επιστημόνων της πληροφορικής γύρω από τα θέματα αυτά είναι η καλύτερη προϋπόθεση για αυτή την προοπτική. Η μέθοδος η οποία θα ακολουθηθεί, θα είναι η ποιοτική έρευνα μέσω συνέντευξης με ανοιχτού τύπου ερωτήσεις. Όσον αφορά στο δείγμα θα γίνει μία δημοσκοπική, στοχευμένη προσέγγιση αντιπροσωπευτικού δείγματος των εκπαιδευτικών πληροφορικής της Λέσβου(κυρίως της Π.Ε), με εμπειρία στην διδασκαλία της Πληροφορικής ως γνωστικού αντικείμενου και όχι μόνο, προκειμένου να αντιληφθούμε θέσεις και αντιλήψεις απέναντι στο θέμα μας αλλά και το βαθμό ευαισθητοποίησης τους σε ζητήματα που αφορούν στην ηθική παράμετρο. Θα διερευνηθεί, δηλαδή, κατά πόσον για τους/τις ερωτώμενους/ες

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

τίθενται ζητήματα ηθικής στη χρήση των νέων τεχνολογιών, πώς τα διατυπώνουν και πώς τα αντιμετωπίζουν. Επιπλέον, θα διερευνηθεί εάν και πώς το όλο σχολικό κλίμα και περιβάλλον και οι διαφορετικές παράμετροι που το απαρτίζουν εμπλέκονται και με ποιό τρόπο στο όλο θέμα. Προβλέπεται να αναζητηθεί η δυνατότητα διατύπωσης προτάσεων όσον αφορά στις μεθόδους και τακτικές αντιμετώπισης της χρήσης των ΤΠΕ, έτσι ώστε να αναδεικνύεται η προσοχή σε ηθικά ζητήματα που συνδέονται με αυτή τη χρήση, προς όφελος της όλης εκπαιδευτικής διαδικασίας και των εμπλεκόμενων σε αυτήν. Προκειμένου να καταλήξουμε σε συμπεράσματα, θα γίνει οριζόντια ανάλυση του περιεχομένου των συνεντεύξεων και ακολούθως ομαδοποίηση των απαντήσεων, προκειμένου να καταλήξουμε σε διαπιστώσεις, προτάσεις, συμπεράσματα.

«Ethical aspects in the integration of ICT in education. Research in Primary Education of Lesvos»
ABSTRACT The purpose of this paper is to highlight and examine moral and ethical issues associated with the use of ICT in Education. This work aims to raise awareness particularly of those related to education and to explore methods and policies, which would serve to address at least some issues that seem to concern over too many users and scientists. So, it is looking forward to the sophistication of the tactics and the attitude of the modern user, towards the multidimensional challenges of new technologies. It will be seen that the electronic medium itself is not considered moral or immoral, but there is a growing need, because of the susceptibility of certain users in the illegal use, to take measures of ethics and practical prevention. Key Words: Ethics, Morals, ICT, Computer use, Internet, Primary Education

426M/2011005 ΒΑΣΙΛΟΥΝΗ ΣΟΦΙΑ

Η αποτελεσματικότητα της σχολικής μονάδας μέσα και από τη σύγχρονη τάση για Συνεκπαίδευση

Καθηγήτριας Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.,

Παρόλο που σε πολλές χώρες ο σκοπός της εκπαίδευσης σήμερα είναι η δημιουργία εργατικού δυναμικού, τονίζεται η ανάγκη για επαναπροσδιορισμό του σκοπού του εκπαιδευτικού συστήματος, προκειμένου να συμβάλλει στην πλήρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου, δίνοντας στους μαθητές τα απαραίτητα εφόδια, ώστε να μπορέσουν να λειτουργήσουν σε μία δημοκρατική και πολυπολιτισμική κοινωνία. Ωστόσο, για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός το σχολείο θα πρέπει να διέπεται από ορισμένα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, ώστε να είναι αποτελεσματικό. Η αποτελεσματικότητα της σχολικής μονάδας σημαίνει από τη μία ότι θα πρέπει να παράσχει ποιοτική εκπαίδευση και από την άλλη ότι θα πρέπει να παράσχει ισότιμη πρόσβαση σε όλους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αυτό με τη σειρά του οδηγεί στο συμπέρασμα ότι σε ένα αποτελεσματικό σχολείο θα πρέπει να ενυπάρχει η έννοια της συνεκπαίδευσης. Η συνεκπαίδευση είναι μία έννοια εξαιρετικά σημαντική στις σημερινές κοινωνίες, όπου ένα σχετικά υψηλό ποσοστό ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν συμμετέχει στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ως εκ τούτου, κρίνεται απαραίτητη η εισαγωγή μεθόδων και πολιτικών που θα επιτρέψουν σε όλα τα παιδιά να εκπαιδευτούν. Αυτό, όμως, προϋποθέτει την ύπαρξη αποτελεσματικών σχολικών μονάδων, που θα εφαρμόζουν επιτυχώς το θεσμό της συνεκπαίδευσης. Μέσα από τη βιβλιογραφική επισκόπηση προηγούμενων ερευνών, η παρούσα μελέτη καταδεικνύει ότι οι παράγοντες εκείνοι που συμβάλλουν στην ύπαρξη αποτελεσματικών σχολείων και στην υιοθέτηση αλλά και στην επιτυχή εφαρμογή του θεσμού της συνεκπαίδευσης είναι η ηγεσία, ήτοι ο διευθυντής – ηγέτης, ο εκπαιδευτικός, μέσα από τις γνώσεις που έχει για την αντιμετώπιση παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αλλά και τη θετική στάση απέναντι στην συνεκπαίδευση, και τέλος η σχέση του σχολείου με το εξωτερικό του περιβάλλον, δηλαδή η επικοινωνία της σχολικής μονάδας με την τοπική κοινωνία.

Although in many countries the purpose of education today is the creation of workforce, it is highlighted the need to redefine the purpose of the educational system, in order to contribute to the full development of one's personality, giving students the necessary skills so as to be able to live in a democratic and multicultural society. However, in order this objective to be achieved, the school should have some specific features so as to be effective. The effectiveness of the school means on the one hand that it should provide quality education and on the other that it should provide equal access to the educational process to all people. This in turn leads to the conclusion that an effective school should incorporate the concept of inclusion. Inclusion is an extremely important concept in today's societies, where a relatively high proportion of people with special educational needs are not involved in the educational process. Therefore, it

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Τ.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

is necessary to introduce methods and policies that allow all children to be educated. This, however, presupposes the existence of effective schools, which will include the institution of inclusion. Through the literature review of previous research, this study indicates that the factors that contribute to the existence of effective schools and the adoption of inclusion are the leadership, namely the principal – leader, the teachers, through their knowledge on dealing with children with special educational needs and their positive attitudes towards inclusion, and finally the relationship of the school with its external environment, namely the communication of school with the local community.

426M/2011008 ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Το ζήτημα των «ερευνητικών εργασιών» στο Νέο Λύκειο: η διαμόρφωση συνεργατικής κουλτούρας μέσω της έρευνας. Πρώτη πιλοτική εφαρμογή στο 3ο Γενικό Λύκειο Ηρακλείου

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καΐλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου Θεοδωρίδης

Αλέκος, Επίκουρος Καθηγητής, ΤΕΕΠΗ, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Οι ερευνητικές εργασίες εισήχθησαν στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα των Λυκείων της χώρας μας το σχολικό έτος 2011-2012, στηριζόμενες σε παιδαγωγικές αρχές που συνοψίζονται στη διερευνητική και βιωματική προσέγγιση στη μάθηση, στη διαφοροποίηση του περιεχομένου και του πλαισίου της μάθησης, στη διεπιστημονικότητα και στην επιστημονική συνεργασία των εκπαιδευτικών καθώς και στην ομαδική συνεργασία των μαθητών/τριών. Στην παρούσα εργασία επιχειρείται μια καταγραφή των απόψεων σε ένα ευρύτερο φάσμα ερωτημάτων που εκκινούν από την οριοθέτηση των ερευνητικών εργασιών και του εντοπισμού των διαφορών τους από τα συμβατικά μαθήματα, προχωρούν στη διερεύνηση της σημασίας της έρευνας και ειδικότερα της επιστημονικής έρευνας, αλλά και της συνεργατικής κουλτούρας και καταλήγουν στη διερεύνηση και καθορισμό των παραγόντων που επηρεάζουν τη διαμόρφωσή της, στο πλαίσιο των ερευνητικών εργασιών. Μέσα από την έρευνα προέκυψε ότι κατάφερε να δημιουργηθεί κάποια μορφή συνεργατική κουλτούρα, επειδή εφαρμόστηκαν αρκετές μορφές συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων. Παράλληλα εντοπίστηκαν ως κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν τη διαμόρφωσή της ο τρόπος σχηματισμού των ομάδων και κατανομής της δουλειάς σε αυτές, αλλά και το ίδιο το θέμα, αφού αυτό καθορίζει το ενδιαφέρον των παιδιών.

Summary: Inquiry Learning/Projects have been inserted into the compulsory daily program of country's Public and Technological High Schools since the academic year of 2011-2012, based on pedagogical principles which can be summarized as the researching and experiential approach to learning, the differentiation of content and context of learning, the interdisciplinary and scientific cooperation between teachers as well as the effective group work of students. In this frame, a record of views is attempted in a wider range of questions that starts from the definition of research and identification of differences from conventional courses going on to investigating the prominence of research and particularly scientific research as well as collaborative culture concluding to investigating and determining the factors affecting its configuration, always within the context of Projects. It is clear therefore, that some kind of collaborative culture was managed to be created as several forms of cooperation were implemented between all stakeholders. Also, the main factors that affect the configuration of the way of forming groups and allocating work to them was identified, but the issue itself, as it initiates student interest. Consequently, if collaborative culture is aspired to be integrated - via Inquiry Learning/Projects - as a supportive tool towards the improvement of learning ability and relationships in school context.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Τ.Π.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

12

426M/2011010 ΚΑΔΙΑΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Επιμορφωτικό έργο Σχολικού Συμβούλου: Σχεδιασμός, εφαρμογή και αποτίμηση επιμορφωτικού προγράμματος ως μέσο αξιολόγησης του έργου του

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Καθηγήτρια Καΐλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ποτίτσα Ξανθάκου Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η διερεύνηση στο παρόν πόνημα εστιάζει στο επιμορφωτικό έργο του Σχολικού Συμβούλου, υπεύθυνου για την επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση των εκπαιδευτικών, για την επαγγελματική ανάπτυξη και βελτίωσή τους. Προσεγγίζεται δε, ο θεσμός της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών μέσα από το επιμορφωτικό έργο του Σχολικού Συμβούλου. Αντικείμενο της μελέτης είναι η διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν σε συγκεκριμένο επιμορφωτικό πρόγραμμα Σχολικού Συμβούλου, αλλά και η διερεύνηση των απόψεων εκπαιδευτικών και Σχολικών Συμβούλων αναφορικά με το επιμορφωτικό έργο των τελευταίων. Βασικό ερώτημα της προβληματικής της έρευνας είναι: Μπορεί ο Σχολικός Σύμβουλος να αξιολογήσει ο ίδιος το επιμορφωτικό του έργο; Ή αλλιώς: Μπορεί ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η αποτίμηση επιμορφωτικού προγράμματος να συμβάλλει στην αξιολόγηση, στη βελτίωση του έργου του; Στο πρώτο μέρος του παρόντος πονήματος παρατίθεται το θεωρητικό πλαίσιο της μελέτης, ενώ στο δεύτερο τα εμπειρικά δεδομένα που προκύπτουν από την έρευνα. Πιο συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζονται εννοιολογικές αποσαφηνίσεις βασικών όρων της μελέτης. Περιγράφονται οι όροι: επιμόρφωση, επιμόρφωση εκπαιδευτικού, επιμορφωτικό πρόγραμμα, αξιολόγηση, αξιολόγηση επιμορφωτικών προγραμμάτων, αυτοαξιολόγηση και, τέλος, αυτοαξιολόγηση Σχολικού Συμβούλου. Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρονται οι θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Αρχικά επιχειρείται μια συνοπτική ιστορική επισκόπηση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στη συνέχεια γίνεται λόγος για την αναγκαιότητα και επικαιρότητα της επιμόρφωσης και για τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών, όπου παρατίθενται και οι σχετικές έρευνες. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την παρουσίαση της ταυτότητας των επιμορφωτικών προγραμμάτων για εκπαιδευτικούς, όπου εξετάζονται κάτω από το πρίσμα οκτώ διαφοροποιητικών χαρακτηριστικών. Στο τρίτο κεφάλαιο σκιαγραφείται ο θεσμός του Σχολικού Συμβούλου. Ξεκινά με μια συνοπτική ιστορική επισκόπηση του ελέγχου και της εποπτείας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και στη συνέχεια αναφέρονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του Σχολικού Συμβούλου με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που τα προσδιορίζει. Κατόπι γίνεται εστίαση στο επιμορφωτικό έργο του, στην ταυτότητα των επιμορφωτικών προγραμμάτων που εκπονεί, στα χαρακτηριστικά του ως εκπαιδευτής ενηλίκων και το κεφάλαιο κλείνει με την αναφορά ερευνητικών προσεγγίσεων για το επιμορφωτικό έργο του Σχολικού Συμβούλου. Το τέταρτο κεφάλαιο πραγματεύεται τον σχεδιασμό και τις προϋποθέσεις καλής εφαρμογής των επιμορφωτικών προγραμμάτων για εκπαιδευτικούς. Στη συνέχεια στην προσπάθεια να περιγραφεί η διαδικασία αξιολόγησης ενός

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

επιμορφωτικού προγράμματος επιχειρείται να δοθούν απαντήσεις στα ερωτήματα: Ποιος αξιολογεί ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα; Γιατί, ποιος, τι, πώς, πότε αξιολογούμε ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα; Στο δεύτερο μέρος παρατίθεται το ερευνητικό μέρος της μελέτης. Πιο συγκεκριμένα, στο πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται η μεθοδολογία της έρευνας και περιέχει την προβληματική, το σκοπό και τους στόχους της έρευνας, την ερευνητική στρατηγική, την περιγραφή του επιμορφωτικού προγράμματος, τα μέσα συλλογής δεδομένων, τη διαδικασία δειγματοληψίας και τη μέθοδο στατιστικής ανάλυσης των ερευνητικών δεδομένων. Στο έκτο κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της έρευνας σε τρία επίπεδα. Στο πρώτο παρουσιάζονται τα περιγραφικά αποτελέσματα του ερωτηματολογίου αρχικής αποτίμησης του επιμορφωτικού προγράμματος και η ανάλυση περιεχομένου των ανοικτών ερωτημάτων. Στο δεύτερο επίπεδο παρουσιάζονται τα αντίστοιχα αποτελέσματα με τα προηγούμενα αλλά του ερωτηματολογίου τελικής αποτίμησης του προγράμματος. Και τέλος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων, αρχικά με κάθετη παρουσίαση των δύο ομάδων συνεντευξιζόμενων και στη συνέχεια σε οριζόντια παρουσίαση ανά βασικό ερώτημα της συνέντευξης. Στο έβδομο κεφάλαιο περιέχεται η συζήτηση και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας. Η μελέτη ολοκληρώνεται με την παράθεση των γενικών και συνοπτικών διαπιστώσεων, τις προτάσεις και την ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Στο τέλος της εργασίας παρατίθενται το παράρτημα όπου περιέχει ενδεικτικά δύο συνεντεύξεις εκπαιδευτικού και Σχολικού Συμβούλου και τα ερωτηματολόγια αρχικής και τελικής αποτίμησης του επιμορφωτικού προγράμματος.

426M/2011011 ΚΑΝΕΛΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

Γυναικείο Φύλο και Εκπαιδευτική Ηγεσία: απόψεις διευθυντριών σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Αττικής

Καθηγήτριας Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ο ρόλος των γυναικών στην Ελλάδα, ήταν ανέκαθεν επαγγελματικά πιο περιορισμένος, σε σχέση με των ανδρών. Παρά το γεγονός ότι τις τελευταίες δεκαετίες οι γυναίκες επιδεικνύουν δυναμική παρουσία σε διάφορα εργασιακά πεδία, η παρουσία τους σε υψηλές διοικητικές θέσεις παραμένει περιορισμένη. Ειδικότερα στον χώρο της εκπαίδευσης, φαίνεται να είναι αρκετά χαμηλό το ποσοστό των γυναικών οι οποίες έχουν αναλάβει διευθυντικές θέσεις. Το γεγονός αυτό παρατηρείται σε όλες τις βαθμίδες, ενώ δείχνει να είναι αρκετά έντονο στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, η οποία αποτελεί και το αντικείμενο μελέτης της παρούσας εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, αν και οι γυναίκες εκπαιδευτικοί στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση αποτελούν μόνιμη αριθμητική πλειοψηφία, στον τομέα της εκπαιδευτικής διοίκησης αποτελούν μειοψηφία (Δαράκη, 2007). Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η αναζήτηση των αιτιών που σχετίζονται με τους λόγους μειωμένης ανάληψης διευθυντικών καθηκόντων από τις γυναίκες καθώς και η ανεύρεση λύσεων που θα οδηγήσουν σε βελτίωση της κατάστασης. Κατά καιρούς, πολλές έρευνες (Κούζα & Κούζα, 2006. Μαρκαντώνης, 2008. Κοντόση, 2006. Σαϊτής, 2002. Φραντζέσκα Εμμανουήλ, 2002. Μουζάκης, 2006.), έχουν πραγματοποιηθεί με θέμα την ανάληψη διευθυντικών θέσεων και καθηκόντων από τις γυναίκες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, αποτελεί έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2003 στον χώρο της προσχολικής εκπαίδευσης στην οποία βρέθηκε ότι μόλις το 25,1% των διευθυντικών θέσεων καλύπτονται από γυναίκες, σε έναν κλάδο κατεξοχήν «γυναικείο». Τόσο η συγκεκριμένη όσο και αντίστοιχες μελέτες, ασχολήθηκαν στην πλειοψηφία τους, κυρίως με το θέμα και την παρουσίασή του και όχι με την ανεύρεση αιτιών και λύσεων. Επίσης, υπάρχει μικρός αριθμός θεωρητικών μελετών και εμπειρικών ποιοτικών ερευνών που επικεντρώνεται στους λόγους για τους οποίους οι γυναίκες εκπαιδευτικοί έχουν χαμηλή συμμετοχή σε διευθυντικές θέσεις, καθώς και στα εμπόδια που συναντούν στην ανάληψη αυτών των θέσεων. Δεδομένου ότι ο αριθμός σχετικών ερευνών στον Ελλαδικό χώρο είναι σχετικά περιορισμένος και ειδικά στο κομμάτι της ανεύρεσης αιτιών και λύσεων, μέσα από την παρούσα εργασία θα γίνει μία απόπειρα κάλυψης του ερευνητικού κενού, μέχρις ένα επιτρεπτό βαθμό τουλάχιστον. Παράλληλα, μέσα από τα αποτελέσματα αναμένεται να υπάρξει βελτίωση της κατάστασης και ολοένα και περισσότερες γυναίκες που εργάζονται ως εκπαιδευτικοί στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, να αναλαμβάνουν περισσότερα καθήκοντα και μέσα από την παρουσία τους σε περισσότερες διοικητικές θέσεις, να καταφέρουν να αποδείξουν την αξία τους.

The role of women in Greece was always more limited than men. Despite the fact that in recent decades women have shown a strong presence in various fields of employment, still their

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

15

presence in high administrative positions remains limited. Especially in the area of education, it seems to be fairly low percentage of women who have taken managerial positions. This occurs at all levels, and it seems pretty intense in Primary Education, which is the object of study in this work. More specifically, although women teachers in primary and secondary education are permanent numerical majority in educational administration are the shockingly large minority (Daraki, 2007). The purpose of this study is to search for related causes reduced for reasons of managerial tasks than women and the solutions that will lead to improvement. At times, many investigations have been made on the assumption of managerial positions and duties of women. However, most of them concentrated on the theme and presentation and not the applicant and finding solutions. Also, a small number of theoretical studies and empirical qualitative research focuses on the reasons why women teachers have low representation in managerial positions, and the obstacles encountered in taking these positions. Since the number of relevant research in Greece is relatively limited, especially in the track of finding causes and solutions, through this study will be an attempt to cover the research gap, until an acceptable grade. Furthermore, through the results, improvement of the situation is expected and more and more women working as teachers in primary education, to undertake more tasks and through their presence in more administrative positions to be able to prove their worth.

426M/2011012 ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ

Επιλογή Διευθυντών Σχολικών Μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Κατανομή ανά Φύλο και κλάδο Ειδικότητας σε Περιφερειακό και Εθνικό Επίπεδο στις κρίσεις του έτους 2011

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ποτίτσα Ξανθάκου Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αντικείμενο μελέτης της παρούσας εργασίας είναι η συμμετοχή ανδρών-γυναικών στην εκπαιδευτική διοικητική ιεραρχία, όπως αυτή αποτυπώνεται μέσα από την καταγραφή της κατανομής των διευθυντικών θέσεων ανά φύλο και κλάδο ειδικότητας στις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε Περιφερειακό και Εθνικό επίπεδο στις κρίσεις του έτους 2011. Για τις ανάγκες της έρευνας αξιοποιούνται πρωτογενή ποσοτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τους «Πίνακες των Τοποθετήσεων των Διευθυντών/ντριών Σχολικών Μονάδων» των Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο σύνολο των 13 Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, καθώς και ποσοτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τους «Τελικούς Αξιολογικούς Πίνακες Μορίων Υποψηφίων Διευθυντών/ντριών». Η άνιση, υπέρ των ανδρών κατανομή των δύο φύλων στις διευθυντικές θέσεις των σχολικών μονάδων και η μεγαλύτερη γυναικεία εκπροσώπηση στους κλάδους των Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, καθώς και στις διευθυντικές θέσεις της μικρότερης βαθμίδας της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης έχουν ως αποτέλεσμα η κατανομή των διευθυντικών θέσεων να συνεχίζει να παρουσιάζει «παραδοσιακές» ιδιοτυπίες και να διαιωνίζει κατά αυτόν τον τρόπο αντιλήψεις περί «οριζόντιου» και «κάθετου» διαχωρισμού των φύλων και στον χώρο της Εκπαίδευσης. Εντούτοις, τα χαμηλά ποσοστά γυναικών που διεκδίκησαν θέσεις ευθύνης στις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εκ πρώτης όψεως δε στοιχειοθετούν «αποκλεισμό» ή μεροληπτική υπέρ των ανδρών υποψηφίων αξιολόγηση, αλλά αποκαλύπτουν την ύπαρξη ενός ευρέος φάσματος παραμέτρων που συνδέονται με το επαγγελματικό και κοινωνικό περιβάλλον της γυναίκας, οι οποίες πρέπει να διερευνηθούν προκειμένου να ανιχνευθούν οι λόγοι που συντηρούν μέχρι σήμερα έναν άνισο καταμερισμό ρόλων στη διοίκηση της εκπαίδευσης.

The object of the present study is the participation of men and women in the educational administrative hierarchy, as reflected through the recording of distribution of managerial positions per gender and field expertise in Secondary Education School Units in Regional and National level crises of year 2011. For the needs of this research, primary quantitative data has been utilized, gathered by the "Tables of placement of directors/directresses of School Units" of all the 13 Regional Administrations of Secondary Education, as well as quantitative data gathered by the "Final Evaluative Scoring Tables of future directors/directresses". The unequal, in favor of men, distribution of the two genders in the managerial positions of the School Units and the greater female representation in the Fields of Humanistic and Social Sciences, as well as in the managerial positions of lower grades of Secondary Education, have resulted in the

distribution of managerial positions which continues to present “traditional” characteristics and hence perpetuate the notions of "horizontal" and "vertical" segregation of genders in the Education field. However, the low percentage of women who claimed positions of responsibility in the Secondary School units does not constitute "exclusion" or biased evaluation in favor of male candidates at first sight, but reveal the existence of a wide range of parameters related to professional and social environment of women which should be further explored in order to detect the reasons why an unequal distribution of roles in the administration of education is maintained until now.

426M/2011013 ΚΑΣΣΙΜΗ ΜΑΡΙΑ

Μορφές και μέθοδοι διδασκαλίας σε δημοτικά σχολεία και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών: Στάσεις και απόψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Καθηγήτρια Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εργασία αυτή επιχειρεί να εξετάσει τις μεθόδους και τις μορφές διδασκαλίας που υλοποιούνται μέσα από την εφαρμογή του αναλυτικού προγράμματος στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Γίνεται μια προσπάθεια να καταγραφούν αναλυτικά οι παράμετροι μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας σε συσχέτιση με τις μεθόδους και τις μορφές διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται κατά τη διδακτική πράξη και να διερευνηθεί αν ο δάσκαλος καθορίζει την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας του ανάλογα με τις μορφές και τις μεθόδους που χρησιμοποιεί κατά τη διεξαγωγή της. Στο θεωρητικό μέρος αναλύονται διεξοδικά οι όροι διδασκαλία, οι πλέον επικρατέστερες μέθοδοι διδασκαλίας και οι μορφές, το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών ως πλαίσιο οργάνωσης της εκπαίδευσης, το «Νέο Σχολείο», το άτυπο πρόγραμμα, η αποτελεσματική διδασκαλία, ο αποτελεσματικός δάσκαλος και το αποτελεσματικό σχολείο και επιχειρείται μια εμβάθυνση και διερεύνηση των εννοιών αυτών. Στο ερευνητικό μέρος επιχειρείται η διερεύνηση της παρούσας κατάστασης του εκπαιδευτικού συστήματος καθώς και η χρήση ή όχι των εναλλακτικών μορφών διδασκαλίας, ως βασικές μορφές διεξαγωγής της μαθησιακής πράξης καθώς και η χρήση εποπτικών μέσων διδασκαλίας. Ερευνάται η ενημέρωση και εφαρμογή του ΑΠΣ από τους δασκάλους και πόσο αυτό σχετίζεται με την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας τους, αν είναι θετικοί στην επιμόρφωση και σε ποιους θεματικούς άξονες και τέλος ελέγχεται αν μπορεί να συνδυαστεί η θεωρία με την πράξη της Εκπαιδευτικής Πραγματικότητας.

This study attempts to analyze the methods and forms of teaching carried out through the implementation of the curriculum in Primary Education. An attempt is made to present thoroughly the parameters of effective teaching according to the methods and forms of teaching used in the teaching practice and to investigate that the teacher is the one who determines the effectiveness of teaching according to the forms and methods used in conducting them. The terms of teaching, the most prevalent teaching methods and styles, the curriculum as a frame of the organization of education, the "New School", the hidden curriculum, effective teaching, effective teacher and effective school are analyzed for the purpose of education and a more profound investigation of their significance is attempted in the theoretical part. In the research part based on true evidences this investigation tries to describe the present situation of the educational system in Greece and if alternative forms of teaching as a basic tool of conducting the learning practice are implemented or not and the use of supervisory means of teaching. This research also attempts to shed light on whether teachers nowadays are aware of curriculum and in what terms its implementation makes their

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

teaching more effective, especially when they are positively disposed towards being trained themselves and in which scientific fields .Last but not least, it monitors if sociological theory and educational reality can be combined.

426M/2011014 ΚΛΕΤΣΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Συγκριτική μελέτη παλιού και νέου Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης για το μάθημα «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)»

Καθηγήτριας Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εργασία αυτή δημιουργήθηκε από τον μεταπτυχιακό φοιτητή Κλέτσα Αλέξανδρο του Π.Μ.Σ «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων» του Τμήματος «Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού» του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο πλαίσιο της εκπόνησης διπλωματικής εργασίας και αφορά στην σύγκριση του προηγούμενου Προγράμματος Σπουδών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Σεπτ. 1997) με το αντίστοιχο του 2011 αναφορικά με το μάθημα του Πληροφορικού Γραμματισμού. Το υλικό που αναπτύχθηκε, βασίστηκε στα αυτούσια κείμενα τόσο του παλαιού Προγράμματος Σπουδών όσο και του νέου με τη συνδρομή εγχειριδίων της εγχώριας και της διεθνούς βιβλιογραφίας ανάλογα με τις απαιτήσεις του υλικού. Σκοπό της συγκεκριμένης εργασίας αποτελεί η σχολαστική διερεύνηση των δύο τελευταίων Αναλυτικών Προγραμμάτων του Πληροφορικού Γραμματισμού για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο και η εξαγωγή συμπερασμάτων ύστερα από την παραβολική εξέτασή τους και οι επιδράσεις του πρώτου στο δεύτερο. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού διενεργήθηκε ενδελεχής έλεγχος των δομικών στοιχείων, των σκοπών, των στόχων (γενικών και ειδικών) και της φιλοσοφίας που διέπει τα δύο αναλυτικά προγράμματα. Οι κύριοι άξονες της εργασίας συνοπτικά είναι: • Η διερεύνηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων. • Η Ανάλυση των νέων στοιχείων που έχει το καινούργιο Πρόγραμμα Σπουδών πληροφορικής. • Η Εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τις επιδράσεις και τις προσθήκες του παλιού προγράμματος σπουδών στο νέο.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2011015 ΚΟΥΒΕΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

Αντιλήψεις Επιπολιτισμού μαθητών του γυμνασίου

Καθηγητής Χρίστος Γκόβαρης, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καίλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Οι μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο αντιμετωπίζουν μία σειρά προβλημάτων. Σύμφωνα με τους Swin, Coehen και Hyers (1998), οι αντιδράσεις των ανθρώπων σε τέτοιες καταστάσεις μπορεί να ποικίλλουν από την παθητικότητα και την ψυχολογική απόσυρση έως την πλήρη ρήξη με την κοινωνία. Για τους λόγους αυτούς θεωρήθηκε χρήσιμη η διεξαγωγή έρευνας με κύριο σκοπό τη διερεύνηση των αντιλήψεων και των στάσεων επιπολιτισμού Ελλήνων μαθητών και μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο σχετικά με τους όρους διαμόρφωσης, τη μορφή και το περιεχόμενο της σύγχρονης πολυπολιτισμικής πραγματικότητας στην Ελλάδα και τη συσχέτιση αυτών των αντιλήψεων και στάσεων με γενικότερους κοινωνικο-ιδεολογικούς προσανατολισμούς καθώς και με την τρέχουσα ψυχοκοινωνική τους κατάσταση. Ο επιπολιτισμός εξετάζεται σύμφωνα με τη θεωρία του Berry (1997) βάσει της οποίας προκύπτουν τέσσερις τύποι ψυχολογικής προσαρμογής: εναρμόνιση (integration), διαχωρισμός (separation ή segregation), αφομοίωση (assimilation) και περιθωριοποίηση (marginalization). Ο σκοπός της παρούσας ερευνητικής εργασίας αναλύθηκε μέσω τριών ερευνητικών στόχων που αφορούσαν στη διερεύνηση: Α) των αντιλήψεων και στάσεων των μαθητών σχετικά με τη μορφή κοινωνικής και πολιτισμικής συνύπαρξης μεταξύ των διαφορετικών εθνοπολιτισμικών ομάδων που συνθέτουν το πολυπολιτισμικό προφίλ της ελληνικής κοινωνίας, Β) των αντιλήψεων των μαθητών αναφορικά με τα περιεχόμενα των εννοιών «κοινωνική ισότητα» και «κοινωνική δικαιοσύνη» και Γ) της ψυχοκοινωνικής κατάστασης και των πηγών κοινωνικής στήριξης των μαθητών και στη συσχέτιση με τις αντιλήψεις τους για τη σημασία της βίας σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του σχολικού έτος 2012-13. Σε αυτήν συμμετείχαν 400 μαθητές που φοιτούσαν σε σχολεία της Αττικής. Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έγινε κυρίως με το πακέτο IBM-SPSS v.20. Μεταξύ πολλών άλλων η στατιστική ανάλυση έδειξε αναφορικά με τις αντιλήψεις επιπολιτισμού ότι το μεγαλύτερο μέρος των μαθητών τοποθετείται θετικά απέναντι σε έναν τρόπο συνύπαρξης στη πολυπολιτισμική κοινωνία, ο οποίος χαρακτηρίζεται από τα στοιχεία της Εναρμόνισης και της Ισότητας περισσότερο και λιγότερο από αυτό της Αφομοίωσης. Ταυτόχρονα προέκυψε επίδραση του παράγοντα Μεταναστευτικό Υπόβαθρο σε όλες τις κλίμακες επιπολιτισμού κατά Berry εκτός από αυτήν της Αφομοίωσης.

Students from a migrant background face a variety of problems. According to Swin, Coehen and Hyers (1998), how people react in such circumstances varies, from passiveness and psychological withdrawal to complete social alienation. Due to the abovementioned reasons, it was deemed necessary to conduct research into the beliefs and attitudes of acculturation of

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

22

Greek students and those from a migrant background in relation to the terms of configuration, the form and contents of modern multicultural Greek reality as well as the correlation between these beliefs and attitudes, socio-ideological orientations and their current psychosocial condition. This examination was subject to Berry's theory of acculturation (1997) defines psychological adaptation in four directions: integration, separation, assimilation and marginalization. The principal objective of this research paper was analyzed through three investigative aims in terms of examination: A) of the perspectives and attitudes of the students in relation to the nature of social and cultural accord among diverse ethno-cultural groups which form Greek multicultural society, B) of the interpretations of the students' understanding of the meanings 'social equality' and 'social justice' and C) of the psychosocial condition and sources of social support and encouragement towards the students and their connotation as to the significance of violence on a personal and social level. Research was conducted on 400 students from schools in Attiki during the academic year 2012-13. Analysis of statistical data was done with the use and application of IBM-SPSS v.20 software. One finding of the statistical data analysis reveals that, in correlation to perspectives of acculturation, the majority of students are in favour of a harmonious coexistent multicultural society, one which is identified with the elements of Integration and Equality to a greater degree than that of Assimilation. A parallel finding is the impact of the migrant background factor on all scales of acculturation (per Berry) excluding that of Assimilation

426M/2011016 ΚΟΥΡΟΥΒΑΚΑΛΗ ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΡΙΑ

Συγκριτική Μελέτη Αναλυτικών Προγραμμάτων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ελλάδας και Αγγλίας. Έρευνα σχετικά με τη σκοποθεσία και την αποτελεσματικότητα αυτών

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

426M/2011017 ΚΟΥΤΣΙΚΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ

Αποτελεσματικότητα και ποιότητα στη σχολική μονάδα. Εμπειρική μελέτη σε διευθυντές και εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Βοιωτίας

Μπαμπάλης Θωμάς, Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ποτίτσα Ξανθάκου Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εκπαίδευση ανέκαθεν ήταν ζήτημα μείζονος σημασίας για κράτη, που επεδίωκαν ανάπτυξη. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες οι έννοιες της «ποιότητας» και της «αποτελεσματικότητας» στα εκπαιδευτικά συστήματα έχουν κάνει την εμφάνισή τους σε διεθνές επίπεδο. Γενικότερα, η εννοιολογική προσέγγιση αυτών των όρων δεν είναι εύκολη, καθώς εδράζονται κυρίως σε ιδεολογικό και πολιτικό επίπεδο. Ωστόσο, συγκεκριμένοι δείκτες ποιότητας και αποτελεσματικότητας είναι κοινά αποδεκτοί στη διεθνή βιβλιογραφία. Στη συγκεκριμένη εργασία, παρουσιάζουμε αναλυτικά αυτές τις παραμέτρους, καθώς και τις οπτικές, αντιλήψεις και απόψεις των εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο νομό Βοιωτίας. Αυτό επιχειρείται μέσα από την εμπειρική έρευνα, η οποία αποτυπώνει τις αντιλήψεις και τις επιδράσεις ενός ποιοτικού και αποτελεσματικού σχολείου. Μέσα από τη στατιστική διαδικασία και την ανάλυση των δεδομένων της έρευνας προέκυψε ως συμπέρασμα ότι οι διευθυντές και οι καθηγητές είναι σχετικά ικανοποιημένοι από το επίπεδο της εκπαίδευσης, το σχολικό σύστημα και το ασφαλές περιβάλλον, που παρέχεται. Ωστόσο, υπάρχει διάσταση απόψεων όσον αφορά στο σχολικό εξοπλισμό και στις παιδαγωγικές μεθόδους. Κατά συνέπεια, απαιτείται περαιτέρω έρευνα και βελτίωση

Education has always been an issue of great importance for countries that needs development. Over the last decades the meaning of quality and effectiveness in educational systems has spread all over the world. These terms are not easy to be defined due to their ideological and political nature. However certain indicators of quality and effectiveness are equally accepted universally. In this study we present analytically these indicators and reveal the views, opinions and beliefs of the Secondary education teachers in the area of Viotia. This is accomplished through a research, which is based on the meaning and the effects of qualitative and effective school. From the statistic processing and the analysis of the data it was concluded that principals and teachers are pretty much content with the level of education, the school system and the safe environment, that is provided. However there is a difference of opinions about the school equipment and the teaching methods. Therefore further research and improvement are required.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

25

426M/2011018 ΚΟΥΦΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

Συστημική σκέψη στη διοίκηση της εκπαίδευσης

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ο χώρος του σχολείου αλλά και ολόκληρο το σύστημα της εκπαίδευσης δεν μπορεί να μην θεωρηθεί σαν ένα ανοικτό σύστημα. Ένα σύστημα που τα στοιχεία που το απαρτίζουν αλληλεπιδρούν και αλληλοεξαρτώνται και το οποίο βρίσκεται σε διαρκή ανταλλαγή πληροφοριών με το περιβάλλον του. Η συστημική προσέγγιση φαίνεται να είναι καταλληλότερη για την διοίκηση των σύνθετων εκπαιδευτικών συστημάτων σε σχέση με άλλες μεθοδολογίες που βασίζονται σε γραμμικές αιτιοκρατικές αναλύσεις. Κατά πόσο όμως έχει εφαρμοστεί η συστημική σκέψη στην εκπαιδευτική διοίκηση; Για ποια προβλήματα; Σε ποιο επίπεδο; Ποιες υποθέσεις, μεταβλητές και σχέσεις χρησιμοποιούν τα αντίστοιχα συστημικά μοντέλα και τι αποτελέσματα υπάρχουν τεκμηριωμένα για την αποτελεσματικότητα της συστημικής προσέγγισης στην εκπαιδευτική διοίκηση; Ο λόγος που έγινε αυτή η έρευνα ήταν για να γίνει μία βιβλιογραφική ανασκόπηση των δημοσιευμένων ερευνών που έχουν εφαρμόσει την λογική της συστημικής σκέψης σε θέματα που αφορούν τη διοίκηση της εκπαίδευσης. Ο αριθμός των σχετικών δημοσιευμένων εργασιών ήταν μικρότερος από κάθε αρχική προσδοκία. Οι μελέτες που βρέθηκαν ήταν μόνο τρεις και είχαν γίνει σε τρία διαφορετικά μέρη του κόσμου, με διαφορετικό αντικείμενο κάθε φορά. Η εργασία παρουσιάζει σε βάθος τις υπάρχουσες μελέτες. Η πρώτη έγινε στις ΗΠΑ αφορά σε μοντέλα για την επιλογή πολιτικών αύξησης των φοιτητών στις σπουδές θετικών και τεχνολογικών επιστημών, η δεύτερη που έγινε στην Ταϊβάν, αφορούσε τη διαχείριση προσωπικού πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τον καλύτερο συντονισμό των απαιτούμενων και των παραγόμενων εκπαιδευτικών και η τελευταία, διαπραγματευόταν την μελέτη ποιότητας των πανεπιστημίων στην Ουγκάντα. Δεδομένου του τόσο μικρού αριθμού δημοσιευμένων ερευνών, αφήνεται πολύς κενός χώρος για περαιτέρω έρευνα με την χρήση της συστημικής σκέψης σε όλους τους φορείς που σχετίζονται με την λήψη διοικητικών αποφάσεων σε ένα τόσο ευαίσθητο χώρο όπως είναι αυτός της παιδείας

The area of school but also the entire system of education cannot but be considered as an open system. A system that the elements that compose it, interact and interrelate and which is in a constant exchange of information with its environment. The system thinking approach seems to be the most suitable for administrating complex education systems in comparison with other methodologies based in linear deterministic analyzes. Whether has systemic thinking being applied in educational administration? For which problems? To what level ? Which assumptions , variables and relationships utilize the corresponding systemic models and what documented results exist for measuring the effectiveness of the systemic approach in educational administration ? The reason for this research, was to be done a bibliographic

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Τ.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

26

review of published studies that have utilized the logic of systemic thinking in applications of education management. The number of relevant published papers was smaller than any initial expectation . The studies that were found were only three and had took place in three different parts of the world , with different object each time . This paper presents the existing studies in depth. The first one that took place in the U.S. regards models for choosing the right policies that increase students in sciences and technology, the second one held in Taiwan , regarded personnel management in primary education for better coordinate the required and produced educators, and the last research deals the quality study of Uganda’s universities. Due to the small number of published surveys , much space is left for further researches to be made using systemic thinking to all entities that are related with administrative decision-making in such a sensitive area as the one of education.

426M/2011019 ΛΑΠΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ενίσχυση της Δημιουργικότητας σε Δραστηριότητες Συνεργατικής Μάθησης Υποστηριζόμενες από τις ΤΠΕ.

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αρκετές μελέτες της δημιουργικής σκέψης τις τελευταίες δεκαετίες εστιάζουν στην ανάπτυξη της μέσα από ομαδοσυνεργατικές δράσεις που αξιοποιούν τεχνικές δημιουργικότητας. Η συνεργατική μάθηση ως εκπαιδευτική μεθοδολογία παρέχει κατάλληλες συνθήκες για την εφαρμογή τέτοιων δράσεων στην εκπαίδευση. Επιπλέον τόσο η δημιουργική σκέψη όσο και η ομαδοσυνεργατική μάθηση διευκολύνονται και ενισχύονται από την αξιοποίηση κατάλληλων Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Προκύπτει έτσι η ανάγκη για μελέτη της δυνατότητας εφαρμογής τεχνικών δημιουργικότητας σε περιπτώσεις συνεργατικής μάθησης υποστηριζόμενης από ΗΥ (Computer Supported Collaborative Learning – CSCL). Η έρευνα μπορεί να αφορά σε υπάρχουσες και νέες τεχνικές, ειδικά σχεδιασμένες για την περίπτωση της CSCL, και να εξετάζει κατά πόσο επιδρούν στην διαδικασία και το αποτέλεσμα της CSCL. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται η μελέτη δύο ομάδων φοιτητών που σχεδιάζουν ιστορίες με διακλαδώσεις υλοποιώντας ένα σενάριο CSCL. Η ομάδα Α' είναι εφοδιασμένη με τεχνικές δημιουργικότητας σε αντίθεση με την ομάδα Β'. Οι ομάδες συνεργάζονται αποκλειστικά μέσα από ηλεκτρονικό περιβάλλον. Η δύο ομάδες συγκρίνονται τόσο ως προς τον τρόπο συνεργασίας όσο και ως προς το τελικό προϊόν. Από την ανάλυση των πρώτων ερευνητικών δεδομένων προκύπτει πως η χρήση ομαδικών τεχνικών δημιουργικότητας επιδρά θετικά στην παραγωγή και εξέταση πολλαπλών εναλλακτικών λύσεων ενισχύοντας τη δημιουργικότητα των ομάδων. Επίσης με κατάλληλη επιλογή των μελών οι τεχνικές επιδρούν θετικά και στην συνεργασία των ομάδων.

In recent decades, several studies of creative thinking are focused on its development through teamwork activities, using creativity techniques. Collaborative learning as a teaching method provides suitable conditions for the implementation of such actions in education. Moreover, both creative thinking and collaborative learning are facilitated and supported through the use of appropriate Information Technology and Communication (ICT). In addition, the need to study the possibility of applying creativity techniques in cases of collaborative learning supported by ICT (Computer Supported Collaborative Learning - CSCL), is arisen. The research may relate with existing or new techniques, specially designed for the case of CSCL, and examines whether these affect the process and the outcome of CSCL. This paper presents a study of two groups of students (A & B) who are planning branching stories implementing a CSCL scenario. Group A is provided with creativity techniques in contrast to group B. Both teams work exclusively through an electronic environment. Furthermore, there is a comparison between the groups in the way they work as well as in the final product. From the analysis of

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

28

research, data shows that the use of group creativity techniques, acts positively to the production and review of multiple alternatives, enhancing teams' creativity. Also, due to proper selection of members, techniques have a good impact to group collaboration, as well.

426M/2011020 ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

Προκλήσεις και προοπτικές στη διαχείριση ανθρωπίνων πόρων ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Μελέτη περίπτωσης: Το διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καίλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ποτίτσα Ξανθάκου Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η σημασία της ορθής διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, ειδικά σε περιόδους οικονομικής αβεβαιότητας, αναδεικνύεται μέσα από πρόσφατες έρευνες. Η "επένδυση" στο ανθρώπινο δυναμικό κρίνεται επιβεβλημένη, προκειμένου ένας εκπαιδευτικός Οργανισμός να καταστεί αποτελεσματικός και βιώσιμος. Η παρούσα εργασία εστιάζει σε ζητήματα που σχετίζονται με τη διαχείριση ανθρωπίνων πόρων. Σε σύγχρονα περιβάλλοντα διοίκησης ανθρωπίνων πόρων, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι σύγχρονες μορφές ηγεσίας. Συνεπώς, πέρα από τα ζητήματα αύξησης της ανταγωνιστικότητας, βελτίωσης της παραγωγικότητας, εργασιακής ικανοποίησης και ανάπτυξης Προσωπικού, αναπτύσσονται και θέματα που αφορούν την ηγεσία και την αλληλοεπίδραση με το Προσωπικό, ενώ έμφαση δίνεται στο συσχετισμό της επικοινωνίας με την αποτελεσματικότητα της ηγεσίας αλλά και στο ρόλο που αυτή διαδραματίζει στην αντιμετώπιση συγκρούσεων στον εργασιακό χώρο. Επιπρόσθετα ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη σημασία του ορθού προγραμματισμού, της προσέλευσης, επιλογής, αλλά και τοποθέτησης του Προσωπικού στις κατάλληλες θέσεις. Ειδικότερα, παρουσιάζονται θεωρίες παρακίνησης του Προσωπικού, καθώς η εργασιακή ικανοποίηση αποτελεί καθοριστικό παράγοντα ως προς τη βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην παράμετρο του καθορισμού των αμοιβών του Προσωπικού, καθώς υπό συνθήκες μπορεί να λειτουργήσει είτε ως μέσο παρακίνησης του ανθρώπινου δυναμικού, είτε ως πηγή δυσαρέσκειάς του. Η επιμόρφωση είναι ακόμη μια πτυχή που αναλύεται, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο σχετίζεται με την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του Προσωπικού και κατ' επέκταση με την αποτελεσματικότητά του. Τέλος, διερευνάται ο ρόλος της αξιολόγησης του Προσωπικού ως εργαλείο αποτίμησης της απόδοσής του.

The importance of successful human resource management, especially in times of financial uncertainty, is highlighted through recent research studies. The "investment" in human capital is considered essential for an educational organization to be considered effective and viable. The current study focuses on issues related to human resource management. In modern human resource management environments, the forms of leadership employed are of vital importance. Therefore, apart from issues related to increased competitiveness, improvement of productivity, job satisfaction and staff development, other notions are also discussed such as leadership and its effect on the staff, while emphasis is placed on correlating communication and the effectiveness of management. The role of leadership in conflict resolution in the work environment is also discussed. In addition the importance of appropriate planning, attracting,

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

30

selecting, and placing personnel in suitable positions is highlighted. In particular, staff motivation theories are presented, as job satisfaction is a key factor for optimizing efficiency. Particular reference is made to the staffs' salary, as this can serve either as means of motivation or as source of discontent. Training is another aspect that is analyzed in order to determine whether it is related to the development of the staffs' competence skills and thus its effectiveness. Finally, the role of staff appraisal is examined as a tool of performance evaluation and enhancement.

426M/2011021 ΜΑΥΡΟΥ ΕΙΡΗΝΗ

Η επιμόρφωση ως θεσμός, διαδικασία και ανάγκη κατά την άσκηση διευθυντικού έργου σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καίλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ποτίτσα Ξανθάκου Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η αποτελεσματική λειτουργία των σχολικών μονάδων έγκειται στην ικανότητα τους να κατανοούν, να επεξεργάζονται και να διαχειρίζονται τις αλλαγές, οι οποίες γίνονται τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον τους. Σε αυτή την επιτυχημένη προσαρμογή στο πλαίσιο της νέας κρίσιμης εποχής που διανύουμε ο/η διευθυντής/τρια της σχολικής μονάδας και το έργο του/της είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες αποτελεσματικότητας. Δημιουργείται έτσι η ανάγκη για ενδυνάμωση των διαδικασιών επαγγελματικής ανάπτυξης των διευθυντών/τριών, ώστε να ανταποκριθούν στο δύσκολο και πολυδιάστατο έργο τους. Στην εργασία αυτή επηρεάζεται μία μελέτη της επιμόρφωσης ως θεσμού, διαδικασίας και ανάγκης για το/τη διευθυντή/τρια, ο οποίος θα έχει την ευθύνη της καθοδήγησης και φροντίδας για τη συνεχή βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού της σχολικής μονάδας και την επίτευξη του στόχου για ένα αποτελεσματικό και ποιοτικό σχολείο. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξουμε, εάν ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στην Ελλάδα στηρίζεται ή οφείλει να στηρίζεται στη διερεύνηση και τη γνώση των επιμορφωτικών αναγκών των διευθυντών/τριών σχολικών μονάδων στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και εάν εξυπηρετεί την ικανοποίηση αυτών των αναγκών. Διαπιστώθηκε απουσία διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών των διευθυντών/τριών σχολικών μονάδων στη χώρα μας, ωστόσο κρίνεται απαραίτητη για το σχεδιασμό αποτελεσματικών επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία υπηρετούν την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, των διευθυντών/τριών και κατ' επέκταση τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Επιπλέον, διαπιστώθηκε περιορισμένη και χωρίς οργάνωση προσπάθεια επιμόρφωσής τους από την πλευρά της πολιτείας.

The effective functioning of schools lies in their ability to understand, process and manage the changes being made either in their inner or in their outside environment. In this successful adaptation to the new critical era, the school director is one of the most important factors of efficiency. This creates the need for strengthening the processes of professional development of principals in order to respond to their difficult and multifaceted role. In this study a training research is tried out as an institution, process and need for principal, who will have the responsibility of guiding and caring for the continuous improvement of the human resources of the school unit and to achieve an efficient and high-quality school. The purpose of this paper is to examine whether both planning and implementation of training programs in Greece are based or must be based on research and knowledge of the training needs of principals in primary education and whether they serve those needs. It was confirmed that there is a lack of

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

investigation of the training needs of school directors in our country, however, it is deemed necessary to design effective training programs serving the vocational development of teachers, principals and hence improving the quality of education. It was also confirmed the existence of limited organization and disorganized training effort on the part of the state.

426M/2011022 ΜΠΙΡΜΠΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Το σχολικό κλίμα στο δημοτικό σχολείο ως παράγοντας ποιότητας και αποτελεσματικότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Μπαμπάλης Θωμάς, Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εκπαίδευση αποτελεί πάντα ζήτημα μείζονος σημασίας για τα κράτη που επιδιώκουν την ανάπτυξη. Τις τελευταίες δεκαετίες, σε διεθνές επίπεδο, οι έννοιες της «ποιότητας» και της «αποτελεσματικότητας» στα εκπαιδευτικά συστήματα αποτελούν ζητούμενα της σύγχρονης εκπαίδευσης. Η εννοιολογική προσέγγισή τους δεν είναι εύκολη, καθώς εδράζονται σε ιδεολογικό αλλά και πολιτικό επίπεδο. Ωστόσο, συγκεκριμένοι δείκτες ποιότητας και αποτελεσματικότητας είναι κοινά αποδεκτοί στη διεθνή βιβλιογραφία. Παράλληλα το σχολικό κλίμα αποτελεί θέμα «κλειδί», στην καθημερινή πρακτική και δοκιμασία στα σχολεία μας, τόσο για τους εκπαιδευτικούς όσο και τους διευθυντές, την διοίκηση και την εκπαίδευση γενικότερα. Ένα παράγοντας που διαμορφώνει θετικά ή αρνητικά, προωθεί ή δημιουργεί εμπόδια σε στόχους, σχέδια, απόψεις της εκπαιδευτικής και της ευρύτερης πολιτικής ηγεσίας τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό - διεθνές επίπεδο. Οι παραπάνω σκέψεις οδηγούν στην άποψη ότι το σχολικό κλίμα επιδρά τόσο στην ποιότητα όσο και στην αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στη συγκεκριμένη εργασία, παρουσιάζουμε αυτές τις παραμέτρους, καθώς και τις αντιλήψεις και απόψεις των εκπαιδευτικών και μαθητών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στους νομούς Αττικής, Πειραιά, Θεσσαλονίκης και Αιτωλωακαρνανίας. Αυτό επιχειρείται μέσα από μια προσπάθεια μελέτης μέσω έρευνας πεδίου με ερωτηματολόγιο σε διευθυντές, εκπαιδευτικούς και μαθητές, σχετικά με τις απόψεις τους για την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και πώς το σχολικό κλίμα επιδρά πάνω στους δύο όρους στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Μέσα από τη στατιστική διαδικασία και την ανάλυση των δεδομένων της έρευνας προέκυψε ως συμπέρασμα ότι οι διευθυντές, οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές είναι ικανοποιημένοι σε μεγάλο βαθμό από το επίπεδο της εκπαίδευσης, το σχολικό σύστημα και το ασφαλές περιβάλλον, που παρέχεται. Ωστόσο, υπάρχει έλλειψη στην αξιολόγηση της παιδαγωγικής συμπεριφοράς των εκπαιδευτικών, όπως και στην καταγραφή της ψυχοσυναισθηματικής κατάστασης των μαθητών αναδεικνύοντας έτσι το μέγεθος ενός σημαντικού προβλήματος που απαιτεί περαιτέρω έρευνα.

Education is always a major issue for countries that seek development. In recent decades, at international level, the concepts of 'quality' and 'efficiency' in educational systems are challenges of modern education. The conceptual approach is not easy, as grounded in ideological and political level. However, certain indicators of quality and efficiency is commonly accepted in the literature. Alongside school climate is the 'key' subject, in daily practice and

testing in our schools, both for teachers and managers, administration and education in general. One factor that modulates positively or negatively, promotes or impedes on goals, plans, and aspects of educational and broader political leadership at both national and European - international level. The above considerations lead to the view that school climate affects both the quality and effectiveness of the educational process .In this paper, we present these parameters, as well as the perceptions and opinions of teachers and students of Primary Education in the prefectures of Attica, Piraeus, Thessaloniki and Aitolokarnania. This is done through a study effort through field research questionnaire to principals, teachers and students about their opinions on the quality, effectiveness and how school climate affects on the two terms as part of the educational process. Through the statistical procedure and analysis of the survey data, revealed a conclusion that directors, teachers and students are satisfied to a large extent on the level of education, the school system and the secure environment provided. However, there is lack of assessment of the pedagogical behavior of teachers, as in the recording of psycho-emotional status of students, thus highlighting the size of a major problem that requires further investigation.

426M/2011023 ΝΕΑΝΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Η σύνδεση της δημιουργικότητας με τη σχολική επιτυχία/αποτυχία

Ποτίτσα Ξανθάκου Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καΐλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η καθιέρωση της δημιουργικής μάθησης στα σύγχρονα σχολεία επιβάλλεται από τις ίδιες τις συνθήκες της καθημερινής ζωής, καθώς η δημιουργικότητα και η καινοτομία αποτελούν σημαντικούς κριτές για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο, την επιχειρηματικότητα και τη βιωσιμότητα των ατόμων, των ομάδων, των κοινωνιών και για την προαγωγή τους. Για την ενίσχυση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στο σχολείο το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο εισηγήθηκε την ολιστική και διαθεματική προσέγγιση της γνώσης μέσα από συμμετοχικές, ανακαλυπτικές & βιωματικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις με το Δ.Ε.Π.Π.Σ. & τα συνακόλουθα Α.Π.Σ. (2003) και το πρόγραμμα σπουδών για το Νέο Σχολείο (2011). Αυτή η εργασία επιχειρεί να ανιχνεύσει τη σύνδεση της δημιουργικότητας με τη σχολική επιτυχία/αποτυχία, διερευνώντας μέσα από τις απόψεις των εκπαιδευτικών ως κύριων συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία, κατά πόσο η σύγχρονη εκπαίδευση καλλιεργεί τη δημιουργικότητα του μαθητή. Άλλωστε, οι απόψεις των ίδιων των εκπαιδευτικών για τη μάθηση διαμορφώνουν τις στάσεις τους και σχετίζονται με τη διδακτική τους πράξη, ενώ καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές αποκτούν τη γνώση μέσα στη σχολική τάξη, άρα και το είδος της μάθησης. Ειδικότερα, στην παρούσα εργασία διερευνάται αν οι απόψεις τους για τη μάθηση σχετίζονται με τους προβληματισμούς τους για τη διαφορετικότητα των μαθητών, με την αναγνώριση της δημιουργικότητας στη σκέψη και τη συμπεριφορά των μαθητών, με τον τρόπο αξιολόγησης της προόδου των μαθητών και με τις απόψεις τους για τη σχολική επιτυχία/αποτυχία. Επίσης, διερευνάται κατά πόσο είναι θετικοί στην εφαρμογή καινοτόμων δράσεων και στη συλλογική/συνεργατική διαδικασία για την πραγματοποίηση του εκπαιδευτικού τους έργου. Ακόμη, ελέγχεται αν συνδυάζουν τη θεωρία του Δ.Ε.Π.Π.Σ. με την πράξη της εκπαιδευτικής τους πραγματικότητας και, τέλος, σε ποια θεματικά πεδία επιθυμούν να επιμορφωθούν για τη βελτίωση της ποιότητας του έργου τους. Τέλος, διερευνάται αν η άποψή τους για τη μάθηση σχετίζεται με το φύλο, την εκπαιδευτική εμπειρία και το ανώτερο επιστημονικό και γνωστικό τους επίπεδο.

The establishment of creative learning in contemporary schools is imposed by the very circumstances of everyday life, as well as creativity and innovation are important assessors for the economic and social development, the scientific and technological progress, the entrepreneurship and sustainability of individuals, groups, societies and their promotion. To foster creativity and innovation in school the Pedagogical Institute has recommended through participative, discovery & experiential methodological approaches a holistic and interdisciplinary approach to knowledge with the "D.E.P.P.S." and the subsequent curricula

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

(2003) and the “New School” curriculum (2011). This study attempts to detect the interaction between creativity and school success / school failure, exploring through the teachers’ views whether modern education nurtures student's creativity. Moreover, the teachers’ views to learning shape their attitudes and relate to their teaching practice, while determine how students acquire knowledge in the classroom, and therefore the kind of learning. In particular, this study investigates whether teachers’ opinions on learning are associated with their concerns about the students’ diversity, with the recognition of creativity in students’ thinking and behavior, with the students’ assessment and their own opinions on school success / school failure. It also investigates whether they are receptive to the implementation of innovative actions and collective / collaborative process to carry out their educational task, whether they combine the theory of D.E.P.S. with the practice of their educational reality and, finally, in which subject areas they wish to be trained in order to improve their work quality. Finally, it’s being investigated whether their opinion on learning is related to gender, educational experience and senior scientific and cognitive levels.

426M/2011024 ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ψυχοκοινωνική προσαρμογή και σχολική επίδοση των παιδιών των μονογονεϊκών οικογενειών: Απόψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. (Συγκριτική μελέτη σε μαθητές δημοτικού από μονογονεϊκές και πυρηνικές οικογένειες)

Μπαμπάλης Θωμάς, Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ποτίτσα Ξανθάκου Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μια από τις πιο χαρακτηριστικές αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης της οικογενειακής ζωής τις τελευταίες δεκαετίες στη χώρα μας είναι η σημαντική αύξηση του αριθμού των μονογονεϊκών οικογενειών, αφού το διαζύγιο αποτελεί ολοένα και συχνότερο χαρακτηριστικό για τη σύγχρονη ελληνική οικογένεια. Συνεπώς, παρατηρείται και αντίστοιχη αύξηση στο ποσοστό των μαθητών που μεγαλώνουν με ένα γονέα. Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η εξέταση της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής και της σχολικής επίδοσης των παιδιών αυτών στο σχολείο. Συγκεκριμένα, μελετήθηκαν η ακαδημαϊκή επίδοση και οι μορφές συμπεριφοράς των παιδιών σχολικής ηλικίας που προέρχονταν από μονογονεϊκές οικογένειες σε σύγκριση με τα παιδιά των πυρηνικών οικογενειών. Στο θεωρητικό μέρος αναλύθηκαν διεξοδικά η έννοια της οικογένειας και οι μορφές της, τα χαρακτηριστικά της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μονογονεϊκής οικογένειας ανάλογα με τον τρόπο εισόδου στη μονογονεϊκότητα, η έννοια της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής και η σχέση της με τη μορφή της οικογένειας, καθώς και πώς η επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας επιδρά στη συμπεριφορά και στη σχολική επίδοση των δύο μαθητικών ομάδων (μονογονεϊκή-πυρηνική). Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών συσχετίσεων μεταξύ α) της μορφής της οικογένειας και της εμφάνισης προβλημάτων συμπεριφοράς καθώς και β) της μορφής της οικογένειας και της σχολικής επίδοσης των μαθητών των δύο οικογενειακών σχημάτων (μονογονεϊκή-πυρηνική).

One of the most significant changes in the organization pattern of family life in our country over the last decades has been the considerable increase in the number of single parent families, as divorces constitute a steadily increasing feature of the contemporary Greek family. As a result, it is observed that the percentage of students who are brought up in single parent families is also on the increase. The aim of the present research was to investigate the psychological and social adjustment as well as the performance of these students at school. More particularly, an attempt was made to study the academic achievements and behavior patterns of students growing up in single parent families in comparison to the academic achievements and behavior patterns of students living in nuclear families. The theoretical part of the study covered a thorough analysis of the term 'family' and its different types, the qualities of the contemporary Greek family, the special characteristics of the single parent family – depending on the cause of single parenting – as well as the impact of the interaction between the school and the family on the behavior and the performance of the two

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Τ.Π.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

aforementioned student groups (i.e. the single parent and the nuclear one). The findings of the research pointed towards the existence of significant statistic correlations between a) family type and the appearance of behavior problems and b) family type and academic performance displayed by the students of the two family types (i.e. the single parent and the nuclear one).

426M/2011025 ΠΑΠΑΔΑΝΙΗΛ ΜΑΡΙΑ

Η συμβολή του επικοινωνιακού ρόλου του Διευθυντή στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα». Στάσεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών Α/θμιας Εκπαίδευσης Ν. Σερρών. Μια πρόταση για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου.

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει την αξιοποίηση της επικοινωνίας στη διοίκηση των σχολικών μονάδων εκπαίδευσης, εστιάζοντας ιδιαίτερα στη συμβολή του επικοινωνιακού ρόλου των διευθυντικών στελεχών στην εφαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων. Αρχικά η εργασία αναφέρεται στη διοίκηση της εκπαίδευσης, αποσαφηνίζοντας την έννοια της διοίκησης και παρουσιάζοντας τις διάφορες θεωρίες αυτής. Βαρύνουσα σημασία δίνεται στο περιεχόμενο της διοίκησης της εκπαίδευσης και, κυρίως, στον πολύπλευρο και κομβικό ρόλο που παίζει για την αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής μονάδας ο Διευθυντής αυτής, στο πλαίσιο, βέβαια, των καθηκόντων του, όπως αυτά καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Στη συνέχεια αναπτύσσεται ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζει η επικοινωνία στη σχολική μονάδα, με έμφαση στην αναγκαιότητα αυτής καθώς και στους τρόπους επικοινωνίας που μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο ενός σχολείου. Ακολούθως, γίνεται αναφορά στις επικοινωνιακές δεξιότητες που πρέπει να διαθέτει ένας Διευθυντής μιας σχολικής μονάδας και περιγράφονται αναλυτικά οι τέσσερις σπουδαιότερες από αυτές, η ενεργητική ακρόαση, η συναισθηματική νοημοσύνη και ενσυναίσθηση, η ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων και τέλος η ικανότητα αξιοποίησης της μη λεκτικής επικοινωνίας. Κατόπιν, εξετάζονται διεξοδικά οι διάφορες πτυχές της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Ακολουθεί εμπειριστατωμένη αναφορά στο ρόλο που διαδραματίζει ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας ως φορέας αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου αυτής, ενώ, στο τέλος και μετά την εξαγωγή των συμπερασμάτων, δίνονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας (σκοπός, στόχοι, μεθοδολογία και δείγμα έρευνας). Με τον τρόπο αυτό ολοκληρώνεται η εκπόνηση της διπλωματικής αυτής εργασίας, στο πλαίσιο της οποίας η συγγραφέας της ευελπιστεί ότι κατάφερε να αναδείξει την καθοριστική σημασία που διαδραματίζει ο επικοινωνιακός ρόλος του Διευθυντή της σχολικής μονάδας τόσο στην εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία αυτής όσο και στην επιτυχία του εγχειρήματος της γενίκευσης εφαρμογής της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου.

The purpose of this paper is to highlight the use of communication in the administration of school units, with particular focus on the contribution of the communication role of executive Directors in the implementation of the assessment process of the education work provided within the school unit. Initially, the thesis refers to education administration, clarifying the concept of management and presenting various theories related to it. Major importance is

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

given to the content of education administration and, especially, the multifaceted and pivotal part played by the Director for the effective functioning of the school unit, in the context of his duties as these are defined by the applicable law. Then, the important role of communication in the school unit is developed, emphasizing on its necessity as well as the ways that communication can be exploited in the context of a school. Next, reference is made to the communication skills a school unit Director should possess and detailed description of the four most important ones, i.e. active listening, emotional intelligence and empathy, formation of interpersonal relationships and, finally, the ability to use non-verbal communication, is provided. In the next step, the various aspects of the assessment of the education work are thoroughly examined. What follows is a detailed reference to the role the school Director plays as an assessment body of the education work, while, in the end, and after conclusions have been drawn, all the necessary information for the research conducted in this thesis is supplied. In addition, in the Annex of this thesis the questionnaire used in the survey is attached. In this way the editing of this thesis is completed, in the context of which the author hopes that she has managed to highlight the crucial importance of the Director's communicative role in both the smooth and uninterrupted operation of the school unit, as well as the success of the effort to generalize the implementation of the assessment of the education work.

426M/2011026 ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΒΙΟΛΕΤΤΑ

Ο αναστοχασμός ως θεμελιώδης διαδικασία για τη συγκρότηση του portfolio στο πλαίσιο της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Θεοδωρίδης Αλέκος, Επίκουρος Καθηγητής, ΤΕΕΠΗ, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Πλήθος προγραμμάτων έχουν αναπτυχθεί προκειμένου να εκπαιδεύσουν τους εκπαιδευτικούς στην αναστοχαστικότητα με τη χρήση του portfolio. Τα προγράμματα αυτά, ωστόσο, παραβλέπουν τη διάσταση του περιεχομένου και της διαδικασίας του αναστοχασμού, που αποτελούν δείκτες της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών. Η παρούσα έρευνα αποσκοπεί στη διερεύνηση των προβληματισμών των εκπαιδευτικών σε συνάρτηση με την εμπειρία τους, έτσι ώστε να αναφανεί το επίπεδο της αναστοχαστικότητάς τους σε σχέση με αυτούς. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν εννέα κατηγορίες περιεχομένου, από τις οποίες οι τέσσερις συγκρότησαν το σταθερό σώμα των προβληματισμών για το σύνολο του δείγματος, με μία εξ αυτών να ξεχωρίζει για τη κάθε μία εκ των τεσσάρων υπό μελέτη ομάδων. Σε σχέση με το επίπεδο του αναστοχασμού θετικές διακυμάνσεις σημειώθηκαν μόνο για τις δύο πρώτες ομάδες, ενώ εξαιρετικά χαμηλά κινήθηκε η ομάδα των πιο έμπειρων εκπαιδευτικών. Τα ευρήματα αυτά συζητώνται εκτενώς, ενώ επιχειρείται κριτική προσέγγιση και ερμηνεία αυτών από τη γράφουσα.

A great number of educational programs have been developed in order to educate teachers in reflection using portfolio. However those programs overlooked the dimension of content and procedure of reflection, which consist ratings of the professional development of teachers. The current study attempts to investigate the concerns of teachers in relation to their teaching experience, so that the level of their reflection upon those concerns become evident. The results reveal a concrete set of concerns mentioned at a high percentage by the whole sample. Moreover one content category of the set dominated among the rest and it was a different one for each group. Additionally, differences found regarding the level of reflectivity mentioned by each group, with the most experienced one moving at an extremely low level. Those findings are discussed and interpreted in the context of the current study.

426M/2011027 ΠΡΑΤΣΙΝΗ ΜΑΡΙΑ

Σχολείο και οικογένεια: ο ρόλος του/της διευθυντή/ντριας της σχολικής μονάδας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Εμπειρική μελέτη στο νομό Λασιθίου

Μπαμπάλης Θωμάς, Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Καθηγήτρια Καΐλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η οικογένεια και το σχολείο αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους της ανάπτυξης και κοινωνικοποίησης του ατόμου. Είναι, επομένως, αυτονόητο ότι η μεταξύ τους συνεργασία πρέπει όχι μόνο να ενθαρρύνεται αλλά και να καλλιεργείται συστηματικά και μεθοδικά με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας και της αλληλεγγύης προκειμένου το υπό ανάπτυξη άτομο να έχει το μέγιστο δυνατό όφελος. Πλέον, τόσο η διεθνής όσο και η εγχώρια έρευνα και βιβλιογραφία επιβεβαιώνουν με τρόπο κατηγορηματικό την αλληλεπίδραση των δύο θεσμών διαμορφώνοντας θεωρίες, αναλύοντας και ερμηνεύοντας πτυχές και δεδομένα μιας εξαιρετικά αμφίσημης στο πέρασμα του χρόνου σχέσης που, τελικά, αποδεικνύεται εξαιρετικά ευεργετική τόσο για την ακαδημαϊκή επίδοση και συμπεριφορά των μαθητών όσο και για τη διαμόρφωση θετικού σχολικού κλίματος. Παρά το γεγονός ότι και στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα γίνεται όλο και πιο σαφές ότι οι γονείς πρέπει- έχουν δικαίωμα και υποχρέωση- να συμμετέχουν ενεργά στα σχολικά δρώμενα και οι εκπαιδευτικοί να συνεργάζονται στενά μαζί τους, η εκπαιδευτική εμπειρία καταγράφει μια επιφυλακτική και καχύποπτη στάση εκ μέρους και των δύο πλευρών. Η ανυπαρξία συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου το οποίο θα διέπει με σαφήνεια τους όρους και τις συνθήκες αυτής της τόσο σημαντικής συνεργασίας, φαίνεται να δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο την εδραίωση μιας ειλικρινούς, αμοιβαίας και άνευ προκαταλήψεων σχέσης. Συχνά, γίνεται λόγος για «τα όρια» που εναγωνίως αναζητούνται και που με υπερβάλλοντα ζήλο πολλές φορές μπαίνουν ως «κόκκινη γραμμή» ανάμεσα στους δύο σημαντικούς, για την ομαλή και απρόσκοπτη εξέλιξη του παιδιού, εταίρους. Όμως, η αυθεντία του εκπαιδευτικού βάλλεται από τις ραγδαίες εξελίξεις και τις συχνές ανατροπές σε όλα τα πεδία των επιστημών και ιδιαίτερα σε εκείνο των Νέων Τεχνολογιών που κάνουν τη γνώση να φαντάζει εξαιρετικά προσωρινή και ευάλωτη. Αν συνυπολογίσουμε το ολόένα και πιο αναβαθμισμένο μορφωτικό επίπεδο των γονιών, τις ιδιαίτερες και σύνθετες συνθήκες που διαμορφώνονται στην εκπαίδευση λόγω πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών ανακατατάξεων (πολυπολιτισμικότητα, διαφορετικότητα, μονογονεϊκές οικογένειες κ.ά), θα πρέπει την ίδια στιγμή να παραδεχτούμε πως οφείλουμε, εμείς οι εκπαιδευτικοί, χωρίς άλλη χρονοτριβή, να ανοίξουμε διάπλατα τις πόρτες του σχολείου στις οικογένειες των μαθητών και μαθητριών μας, προσκαλώντας τις σε έναν ισότιμο και χωρίς προκαταλήψεις διαρκή και ανατροφοδοτούμενο διάλογο. Με δεδομένη, λοιπόν, την παραδοχή ότι το σχολείο και η οικογένεια αποτελούν τους πιο σημαντικούς πυλώνες της ανάπτυξης και κοινωνικοποίησης του παιδιού και, επομένως, αποτελεί αδήριτη ανάγκη η μεταξύ τους στενή και αδιάλειπτη συνεργασία, θα πρέπει να δούμε προσεχτικά και να εστιάσουμε στα πρόσωπα εκείνα που θεσμικά έχουν την ευθύνη της ανάδειξης και

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Τ.Π.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

43

υποστήριξης, του συντονισμού και της εδραίωσης αυτής της πολύτιμης σχέσης. Έχει επαρκώς καταδειχθεί και με τον πλέον σαφή τρόπο ότι στη διοίκηση του σχολείου ή αλλιώς στη σχολική ηγεσία αντικατοπτρίζεται το σχολικό κλίμα και η κουλτούρα του σχολείου. Και αντίστροφα, παρατηρώντας κανείς το σχολικό κλίμα και την κουλτούρα του σχολείου μπορεί να κάνει ασφαλείς υποθέσεις για την προσωπικότητα του διευθυντή /της διευθύντριας και το ηγετικό στυλ που τον/την χαρακτηρίζει. Αντίστοιχα εξελίσσεται και η σχέση του σχολείου με τους γονείς. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η καταγραφή και διερεύνηση των απόψεων των γονέων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο νομό Λασιθίου, και συγκεκριμένα εκείνων που τα παιδιά τους φοιτούν στο δημοτικό σχολείο, σχετικά με τη σημαντικότητα και αναγκαιότητα της επικοινωνίας ανάμεσα στην οικογένεια και το σχολείο και το ρόλο του διευθυντή της σχολικής μονάδας στη διαμόρφωση της σχέσης αυτής.

The family and school are the cornerstones of development and socialization. It is, therefore, obvious that their cooperation should not only be encouraged but also cultivated systematically and methodically based on the principle of reciprocity and solidarity so as the developing individual will have the maximum benefit. In addition, both the international and domestic research and literature confirm unequivocally the interaction of the two institutions forming theories, analyzing and interpreting data and aspects of a highly ambivalent over time relationship that ultimately proves to be extremely beneficial for both the academic achievement and behavior of students and for creating a positive school climate. Despite the fact that in the Greek educational reality becomes increasingly clear that parents should have the right - and obligation - to participate actively in school events and teachers work closely together with them, the educational experience records a cautious and suspicious attitude by both sides

426M/2011029 ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Διαχείριση διαδικτυακής φήμης (online reputation) και εκπαίδευση

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στην παρούσα εργασία προσεγγίζεται η έννοια της διαδικτυακής φήμης και η διαχείριση αυτής. Η προσέγγιση γίνεται από την εκπαιδευτική σκοπιά και αφορά τόσο στην καταγραφή των εκπαιδευτικών αναγκών των αυριανών πολιτών σχετικά με την διαχείριση της διαδικτυακής φήμης όσο και με την ανάπτυξη των κατάλληλων πολιτικών από τις εκπαιδευτικές μονάδες ώστε να μπορούν να αξιοποιούν το διαδίκτυο στη μάθηση χωρίς να εκτίθεται σε κίνδυνο η διαδικτυακή φήμη των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας και των ίδιων των εκπαιδευτικών οργανισμών. Στο εμπειρικό μέρος της εργασίας παρουσιάζονται στοιχεία για την ευαισθητοποίηση και τα βιώματα των εφήβων σε σχέση με τη διαδικτυακή τους φήμη. Από την έρευνα προκύπτουν ανάγκες για την εκπαίδευση των μαθητών, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των γονέων/κηδεμόνων καθώς και την υιοθέτηση σαφών πολιτικών από το εκπαιδευτικό σύστημα. Σκοπός της εργασίας είναι βασικά η τροφοδότηση μιας εκτεταμένης συζήτησης για ένα υπαρκτό θέμα που δεν έχει τύχει ακόμα της απαραίτητης προσοχής της εκπαιδευτικής κοινότητας.

This paper approaches the concept of online reputation and its management from the educational point of view. Educational needs for the future citizens related to online reputation management are analyzed as well as appropriate policies for the educational organizations. In the empirical part of the paper, survey data are presented concerning the awareness and the experiences of teenagers concerning their online reputation. Research data reveal educational needs for students, professional development requirement for teachers, the necessity of counseling actions for parents and the adoption of solid policies by the educational organizations. The main aim of the paper is to trigger and foster an extended discussion concerning the important issue of online reputation management by the educational community.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2011030 ΣΑΡΙΔΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ

Ανθρώπινο κεφάλαιο και εκπαιδευτικός σχεδιασμός για χαρισματικούς μαθητές. Απόψεις στελεχών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Ρόδου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ποτίτσα Ξανθάκου Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Για τις επιστήμες της Αγωγής και του ανθρώπου αποτελεί πλέον κοινό τόπο ότι η εκπαίδευση, προκειμένου να παρέχει μάθηση αλλά και να προσδιορίζει τις αξίες και τη συμπεριφορά των μελών μια συγκεκριμένης κοινωνίας, οφείλει κατά το δυνατόν να λαμβάνει υπόψη και τις ικανότητες των ατόμων που προτίθεται να διαμορφώσει. Στη Σύγχρονη Παιδαγωγική παρατηρείται η τάση να διαμορφώνονται οι γενικοί και οι ειδικοί μαθησιακοί στόχοι με τέτοιο τρόπο ώστε αυτοί να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μαθητών, έτσι όπως αυτές διαμορφώνονται από τα ατομικά χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες του κάθε μαθητή. Το σύγχρονο σχολείο αποφεύγει να επικεντρώνεται στο προφίλ που παρουσιάζει ο «μέσος όρος» και προσπαθεί να προάγει ένα «εξατομικευμένο σχολικό πρόγραμμα», σύμφωνα με τις ανάγκες και δυνατότητες του κάθε μαθητή. Στις σύγχρονες προκλήσεις της παιδαγωγικής, οι χαρισματικοί μαθητές, οι μαθητές δηλαδή που ξεφεύγουν από το μέσο όρο των συνομηλίκων τους, επιδεικνύοντας ιδιαίτερες ικανότητες και συμπεριφορές, κατέχουν σημαντική θέση. Ταυτόχρονα, στη χώρα μας, αντιμέτωποι με δύσκολες οικονομικές συγκυρίες, η δημόσια εκπαίδευση καλείται να προωθήσει, να επιτύχει και να ετοιμάσει τους μαθητές να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εγχώριας και της διεθνούς αγοράς εργασίας με στόχο οι σημερινοί μαθητές και αυριανοί πολίτες να αναλάβουν ενεργό ρόλο ως μέρος του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας. Πρωταγωνιστής στη συγκεκριμένη προσπάθεια, είναι το πρόσωπο του Διευθυντή της σχολικής μονάδας ο οποίος απαιτείται να εξασφαλίσει την πρόσβαση όλων των μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα και να αποτρέψει, όσο αυτό είναι δυνατό, τη σχολική διαρροή. Παρατηρείται ωστόσο, όπως αναφέρεται από τους Duffett et al. (2008), ότι η προσπάθεια, η ενέργεια και οι πόροι κατευθύνονται κατά κύριο λόγο προς τους «φυσικά αδύνατους» μαθητές και τους μαθητές που υποαποδίδουν παρά προς στους χαρισματικούς μαθητές. Στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, παρότι η έρευνα για τους χαρισματικούς μαθητές έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια, εμφανίζει πολλά κενά που χρήζουν άμεσης κάλυψης. Αξίζει να αναφερθεί ότι έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την αναγνώριση της συγκεκριμένης ομάδας μαθητών, ωστόσο αυτές συνιστούν αποσπασματικές προσπάθειες, εφόσον απουσιάζει το θεσμικό πλαίσιο που θα υποστηρίξει μια τέτοια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Δύο σημαντικά βήματα για την αναγνώριση των χαρισματικών μαθητών είναι τα ακόλουθα: α) ο Οδηγός ΑΠΣ για τους «μαθητές με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα» του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και β) το ταχύρυθμο επιμορφωτικό πρόγραμμα με αντικείμενο τη «Διαχείριση Προβλημάτων Σχολικής Τάξης», που οργάνωσε το Τμήμα Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Π.Ι. το διάστημα 2005-2006, για τους εκπαιδευτικούς και συμπεριέλαβε τη θεματική: «χαρισματικοί μαθητές». Η παρούσα εργασία

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

46

έρχεται να συμβάλλει στη μελέτη ενός πολύπλοκου θέματος, εξετάζοντας τις αναπαραστάσεις των στελεχών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Διευθυντών, Υποδιευθυντών Δημοτικών σχολείων & Προϊσταμένων Νηπιαγωγείων) που υπηρετούν σε Δημοτικά σχολεία & Νηπιαγωγεία στη Ρόδο σχετικά με τους χαρισματικούς μαθητές έτσι ώστε: α) να εντοπιστούν οι τυχόν ελλείψεις στην πληροφόρηση τους σχετικά με το θέμα της χαρισματικότητας (Gallagher, 1985, β) να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα εντοπισμού των μαθητών αυτών από την πλευρά των δασκάλων, οι οποίοι τις περισσότερες φορές επισημαίνουν λανθασμένα τους μαθητές αυτούς ως μαθητές με δυσκολίες συμπεριφοράς (Delisle, 1995), γ) να επισημανθεί η αναγκαιότητα ειδικές εκπαιδευτικής παρέμβασης και να διερευνηθούν οι επιλογές των μεθόδων που τα στελέχη της εκπαίδευσης θα επέλεγαν ως καταλληλότερες για τους χαρισματικούς μαθητές (Whitmore, 1980 Bishop, 1980 Davalos & Griffith, 1999). Οι αναπαραστάσεις των στελεχών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που μελετήθηκαν εστιάζονται: α) στα χαρακτηριστικά των χαρισματικών μαθητών, β) στην υπονοούμενη θεωρία για την χαρισματικότητα, γ) στην εκπαιδευτική παρέμβαση για τους χαρισματικούς μαθητές & δ) στους μαθητές με διπλή ιδιαιτερότητα. Στο πρώτο μέρος της παρούσας εργασίας γίνεται παρουσίαση του θεωρητικού υπόβαθρου της έρευνας, αναφορικά με τους χαρισματικούς μαθητές βάσει της ελληνικής και της διεθνούς βιβλιογραφίας. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας παρουσιάζεται η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθήθηκε, τα αποτελέσματα της έρευνας, διεξάγεται συζήτηση των αποτελεσμάτων με τη χρήση μεθόδων της Περιγραφικής και της Επαγωγικής στατιστικής και ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα της έρευνας με ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας. Τέλος, παρατίθενται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις σχετικά με μελλοντικές έρευνες που σχετίζονται με αντιλήψεις για τους χαρισματικούς μαθητές. Ταυτόχρονα γίνεται αναφορά και στους περιορισμούς της συγκεκριμένης έρευνας.

Human capital is defined as a measure of the economic value of an employee's skill set and is recognized that not all labor is equal and that the quality of employees can be improved by investing in them. The education, experience and abilities of any human have an economic value for employers and for the economy as a whole. Gifted students are considered in the present study a part of human capital that seems to be lost as a result of inappropriate educational approaches. On the other hand, although in the recent literature, data from the research on the attitudes of certain stakeholders, such as teachers and parents toward gifted students and gifted programs is available, very limited are the findings that have been published so far regarding the attitudes of primary school leaders such as elementary school principals and vice-principals. The study explores the attitudes and perceptions of school leaders (N=81), employed at public schools located in the island of Rhodes (GR), toward gifted students and gifted programs. Three categorical independent variables were analyzed in relationship to the dependent variables: a) gender, b) educational level & c) years of educational service. As part of the statistical analysis procedures, the descriptive statistics for the individual cell numbers, means and standard deviations were discussed. The factorial ANOVA output boxes were reviewed to determine the main effects for the pairs of variables and the interaction effect between the two. A probability level of $>.05$ was considered

significant. The study revealed several distinct attitudes and perceptions of primary school leaders. Specifically, the current study examines the perceptions of primary education school leaders in the island of Rhodes for both the gifted students' characteristics and the educational approaches participants suggest as appropriate as well. The main purpose of the present study is to explore participant's perceptions of the gifted students and the way they have been educated in the mainstream classrooms. After a pilot study (consisted by semi-structured interviews), a questionnaire was developed for the data collection. The results indicated no teachers' readiness to teach students with high abilities. Results of the study are discussed in reference to the recent legislative arrangements concerning special abilities and talents of the individuals. The finding has significant implications for both the fields of gifted education and educational leadership. Overall, it is yielded that school leaders should receive both foundational and continuing professional development related to gifted education to encourage the development of positive attitudes toward meeting the needs of gifted students.

426M/2011031 ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΠΙΔΑ

Η χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας ως παράγοντας αποτελεσματικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Καθηγητής Χρήστος Σαΐτης, του Π.Τ.Δ.Ε., του Πανεπιστημίου Αθηνών

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εισαγωγή και ένταξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση έχει προκαλέσει εκπληκτικές αλλαγές και ανακατατάξεις, οι οποίες κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις μπορούν να βοηθήσουν στην αναβάθμιση της εκπαιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας στο πλαίσιο όλων των γνωστικών αντικειμένων με την παιδαγωγική και καινοτόμο αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών των νέων τεχνολογικών και μαθησιακών εργαλείων. Για να επιτευχθεί αυτό είναι αναγκαία η υποστήριξη του σχολείου από όλους τους φορείς, έτσι ώστε οι ΤΠΕ να χρησιμοποιηθούν και να αξιοποιηθούν με τρόπο κατάλληλο, έτσι ώστε να βελτιώσουν την εκπαιδευτική διαδικασία. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι μέσα από τη διεξαγωγή έρευνας να καταγραφεί η τεχνολογική υποδομή των σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Πειραιά, να διερευνηθούν οι στάσεις και απόψεις των εκπαιδευτικών για τη συμβολή και χρήση των ΤΠΕ και να προταθούν, λαμβάνοντας υπόψη τα ερευνητικά αποτελέσματα, μέθοδοι αξιοποίησης τους στη σχολική μονάδα και στην εκπαιδευτική διαδικασία.

The introduction and integration of Information Technology and Communication (ICT) in education has caused amazing changes and upheavals , which under certain conditions can help to upgrade the educational and learning process in all disciplines with innovative pedagogy and exploiting the potential of these new technologies and learning tools . To achieve this it is necessary to support the school by all stakeholders, so that ICT be used and exploited in an appropriate manner , so as to improve the educational process . The purpose of this work is through conducting research to record the technological infrastructure of schools of Primary Education Directorate Piraeus competence to investigate the attitudes and opinions of teachers for their contribution and use of ICT and to propose taking into account the research results , use the methods in the school and the educational process.

426M/2011032 ΣΚΕΥΟΦΥΛΑΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Διοίκηση Ολικής Ποιότητας και Εφαρμογή της στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στη παρούσα μελέτη διερευνούμε τις απόψεις των εκπαιδευτικών που κατέχουν θέσεις ευθύνης στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τις βασικές αρχές που διέπουν τη φιλοσοφία της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας. Επιχειρείται συσχετισμός με τμήματα της Νομοθεσίας που διέπουν τη λειτουργία του δημόσιου πρωτοβάθμιου σχολείου με αυτές τις αρχές, αποτίμηση της πραγματικής κατάστασης και διερευνάται το κατά πόσον αυτές οι αρχές έχουν την αποδοχή και σύμφωνη γνώμη αυτών των εκπαιδευτικών. Τα ζητήματα της ποιότητας της εκπαίδευσης απασχολούν έντονα την κοινή γνώμη, τους συντελεστές του σχολείου, τους ερευνητές και τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων για την εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα. Η Διοίκηση Ολικής Ποιότητας είναι μια πρόταση για ένα ολοκληρωμένο διοικητικό σύστημα με στόχο την ικανοποίηση αυτού που συμμετέχει στις διαδικασίες της αλλά και τη συνεχή βελτίωση αυτών των διαδικασιών. Στα πλαίσια της, όλοι οι παράγοντες που συμμετέχουν εμπλέκονται ενεργά στη λειτουργία και τη διαχείριση του οργανισμού. Στο πρώτο θεωρητικό μέρος της εργασίας γίνεται εισαγωγή βασικών πληροφοριών για τη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας, δίνεται η ιστορική εξέλιξη και οι απόψεις των πρωτοπόρων, γίνεται η συσχέτιση της με το σχολείο και αναφέρονται διεξοδικά οι 14 αρχές του Edward Deming όπως αυτές τροποποιούνται για την εφαρμογή τους στην εκπαίδευση. Στο δεύτερο – ερευνητικό μέρος, διεξάγεται έρευνα με ερωτηματολόγια, μέσω των οποίων, διερευνάται και κατόπιν αναλύεται εάν οι ερωτώμενοι πιστεύουν ότι οι ανωτέρω 14 αρχές προβλέπονται από τις επίσημες οδηγίες που τους έχουν δοθεί, εάν εφαρμόζονται στις σχολικές μονάδες όπου εργάζονται και, τέλος, εάν συμφωνούν οι ίδιοι με αυτές τις αρχές και μέσω αυτών αποδέχονται τη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας

In this thesis we examine the views of the educators who hold positions of responsibility in schools of Elementary education about the basic principles of the philosophy Total Quality Management. It involves an attempt to correlate to those principles aspects of the Law governing the operation of the public elementary school, an evaluation of the existing situation and the degree to which those asked, agree with these principles. The issues of quality in education are of great concern for the public opinion, the members of the school community, the researchers and the decision makers. Total Quality Management is a suggestion for a complete management system aiming at satisfying those involved in the system and the continuing process development. The first part of the thesis, the theoretical, explores the basics, the background and the pioneers of Total Quality Management, the adaptation of the theory to education and finally examines in depth the 14 principles of Deming as they are fitted to education. The second part, the empirical, a research contacted with the use of

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

questionnaires, which examines and analyses the views of those asked, whether the 14 principles are part of the official instructions they received, whether they apply in every day school reality and finally whether those asked endorse them and via this they endorse Total Quality Management

426M/2011033 ΣΟΥΛΕΛΕ ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ

Δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων και γραφημάτων με ΤΠΕ στο Νηπιαγωγείο

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Αγγελική Δημητρακοπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Η στατιστική και συγκεκριμένα τα γραφήματα είναι πλέον μέρος της καθημερινότητας και συναντάται σε πολλές εκφάνσεις της ζωής και σε πλήθος επιστημών (γεωγραφία, οικονομία, πολιτικές επιστήμες και ούτω καθεξής). Η ενσωμάτωση του γνωστικού αντικειμένου της στατιστικής στα αναλυτικά προγράμματα πολλών χωρών αλλά και της Ελλάδας (ΝΠΣ 2011) επιβεβαιώνει τη σπουδαιότητα του "στατιστικού εγγραμματος" με σκοπό την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και τη λήψη αποφάσεων. Πρόκειται για μια έρευνα δράσης που υλοποιείται σε μια τάξη νηπιαγωγείου με τη συμμετοχή 19 νηπίων. Σκοπός της έρευνας είναι να περιγράψει το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση μιας σειράς 7 μαθησιακών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία των γραφημάτων (ανθρωπογράφημα, αντικειμενογράφημα, εικονογράφημα, γράφημα με τετράγωνα πλακίδια) με τη χρήση του λογισμικού kidspiration. Η κύρια ερευνητική μέθοδος είναι η παρατήρηση και το τεστ των προαπαιτούμενων μαθηματικών δεξιοτήτων για την κατανόηση των γραφημάτων (προέρευνα). Τα αποτελέσματα της έρευνας αναδεικνύουν ότι τα παιδιά νηπιακής ηλικίας μπορούν να ασχοληθούν εποικοδομητικά με τα γραφήματα και να λάβουν αποφάσεις για θέματα που τα ενδιαφέρουν και αντλούνται από την καθημερινή τους ζωή στο νηπιαγωγείο. Από την εφαρμογή προέκυψαν δυσκολίες από τη χρήση του λογισμικού, οι οποίες θα μπορούσαν να ξεπεραστούν από το σχεδιασμό ενός περισσότερο κατάλληλου λογισμικού για την ηλικία αυτή με βάση τη θεωρία για τη διδακτική προσέγγιση των γραφημάτων.

Statistics has become an integral part of individuals' formal and everyday lives. The inclusion of statistics in the most of school mathematics curricula as a special part, confirm the importance of "statistical literacy" in developing critical reasoning. This study is an action research in a greek kindergarten with sample of 19 preschoolers. This describes a design research project of planning, applying and evaluating of 7 learning graphing activities. The purpose of this study is to examine if preschoolers can collect, organize, represent and analyze graphs (object graph, picture graph, squared paper graph) using ICT (kidspiration) for making decision about schemes of their interesting. The main method is the observation and a test for the mathematics skills of preschoolers before the application (pre-test). The results of the study indicate that preschoolers (4-6 years old) can constructively work in collecting, organizing, analyzing and interpreting data if the object is interested. Also, face some difficulties in using software which have to overtake with designing a most suitable software.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτόριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2011034 ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

Η ενσυναίσθηση κατά την άσκηση ηγεσίας: Η περίπτωση της Προσχολικής Εκπαίδευσης

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καϊλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Νικήτας Πολεμικός, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η έννοια της ενσυναίσθησης ως δεξιότητας, που προσδίδει στις ανθρώπινες αλληλεπιδράσεις τη διάσταση της νοητικής και συναισθηματικής κατανόησης, αποτέλεσε αντικείμενο προβληματισμού και επίμονων συζητήσεων σε διάφορα πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών. Ως εγγενές χαρακτηριστικό του ανθρώπου αλλά και ως στοιχείο που δύναται να καλλιεργηθεί και να εξελιχθεί, μελετήθηκε ως παράμετρος, που επιδρά στις διαπροσωπικές σχέσεις, διαμορφώνει περιβάλλοντα επαφών και δύναται να καθορίσει αντίστοιχα οπτικές, ορίζοντες και στόχους σε επίπεδο πολιτικών στοχεύσεων. Στο πεδίο της εκπαιδευτικής πολιτικής, η ενσυναίσθηση με έμμεσο ή άμεσο τρόπο, συνδέθηκε με μαθησιακούς σκοπούς αλλά και στόχους, που αφορούν στην πολύπλευρη και πολυπρισματική διαμόρφωση των προσωπικοτήτων. Παράλληλα όμως έχει υπογραμμισθεί ως παράγοντας διαμόρφωσης των σχέσεων στο εκπαιδευτικό περιβάλλον αλλά και ευρύτερα στον εργασιακό χώρο. Από την άλλη η ηγεσία των εκπαιδευτικών μονάδων δύναται να αποτελέσει τον καθοριστικότερο παράγοντα όχι μόνο εύρυθμης λειτουργίας τους ως προς την απόδοση του εκπαιδευτικού έργου, αλλά και έναν παράγοντα διαμόρφωσης σχέσεων δημιουργίας και έμπνευσης μέσα στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Η ικανότητα της ενσυναίσθησης, ως παράμετρος κοινωνικής εναρμόνισης και συνύπαρξης, έχει μελετηθεί ως προς τη διάσταση της διευκόλυνσης και της εδραίωσης σχέσεων τόσο μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητικού δυναμικού όσο και στο επίπεδο των συναδελφικών σχέσεων της μονάδας, αλλά και στο άνοιγμα του σχολείου προς την ευρύτερη κοινότητα. Η παρούσα εργασία πρόκειται να εξετάσει το ρόλο και τη δυναμική της ενσυναίσθησης στη διαμόρφωση σχέσεων συνεργασίας, αλληλοϋποστήριξης, σύμπραξης και κοινού οράματος μέσα στους κόλπους της προσχολικής εκπαίδευσης, υπό την οπτική και την ασπίδα μίας ηγεσίας ανοιχτής στις ανάγκες της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας. Καθώς οι ανάγκες της προσχολικής ηλικίας υπογραμμίζουν την αναγκαιότητα διαμόρφωσης ενός πλαισίου ποικίλων και ευρέων σχέσεων, τόσο μέσα στα πλαίσια της σχολικής μονάδας όσο και κυρίως στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, η έννοια της ενσυναίσθησης μελετάται ως χαρακτηριστικό κοινωνικής δικτύωσης και συσπείρωσης στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Σκοπός λοιπόν της παρούσας μελέτης αποτελεί η ανάδειξη της σπουδαιότητας του χαρακτηριστικού της ενσυναίσθησης στην ηγεσία εκπαιδευτικών μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης στη δημιουργία μία συνεργατικής κουλτούρας, στην εγκαθίδρυση σχέσεων συνεργασίας, σύμπραξης και προσφοράς στο συνολικό εκπαιδευτικό οικοδόμημα.

The concept of empathy as a skill, which attaches a dimension of mental and emotional understanding to human interactions, has constituted a concept of reflection and constant debates in the various fields of humanities. Being an inherent attribute, as well as an element

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

that can be nurtured and developed, empathy has been studied as a parameter which affects interpersonal relationships, creates settings of contacts and may determine the corresponding perspectives, horizons and aims at a level of political objectives. In the field of educational policy, empathy has been indirectly or directly related with learning goals and objectives of the multifaceted and multiperspectival shaping of personalities. However, at the same time, empathy has been highlighted as a factor of shaping relations in the educational setting as well as in the workplace in general. The leaders of educational units may become the decisive factor for their pertinent operation concerning the efficiency of the educational scope, as well as a factor of shaping relations of creation and inspiration within the educational environment. The skill of empathy, as a parameter of social harmonization and coexistence, has been studied with a dimension of facilitation and consolidation of relationships between teacher and student resources, as well as the unit's collegial relationships, and the school's opening to the wider community. The present paper examines the role and dynamics of empathy in establishing partnerships, mutual support, synergies and shared vision in the field of preschool education under the framework and protection of a leadership which is open to the needs of the wider educational community. As the needs of preschool age lay emphasis on the necessity of forming a framework of diverse and broad relationships, both within the school unit, but mainly in the wider social environment, the concept of empathy is studied as an attribute of social networking and clustering in the educational environment. Therefore, the aim of the present paper is to showcase the importance of the skill of empathy possessed by the leadership of educational units of preschool education in creating a collaborative culture, establishing relations of cooperation, synergy and offer to the general educational structure.

426M/2011035 ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ

Ο ρόλος της ηγεσίας στη διαμόρφωση του σχολικού κλίματος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
Μια μελέτη περίπτωσης στη ΔΔΕ Δωδεκανήσου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εκπαίδευση ως μια βασική κοινωνική λειτουργία, αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο της κουλτούρας ενός λαού, που επηρεάζει την οικονομική του ανάπτυξη και συμβάλλει στην ατομική, κοινωνική και εθνική του πρόοδο. Οι νέες προκλήσεις απαιτούν ένα σχολείο ευέλικτο, ικανό να προσαρμόζεται ανταγωνιστικά στις αλλαγές και να αντιμετωπίζει δημιουργικά την καινούρια γνώση στο πλαίσιο της κοινωνίας της πληροφορίας. Η αποτελεσματικότητα των σχολικών μονάδων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από το σχολικό κλίμα που επικρατεί. Τις τελευταίες δεκαετίες, η έννοια του σχολικού κλίματος ως παράγοντα αποτελεσματικότητας και εύρυθμης λειτουργίας των εκπαιδευτικών οργανισμών έχει αποτελέσει σοβαρό αντικείμενο μελέτης. Το σχολικό κλίμα συμβάλλει στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του οργανισμού και της φιλοσοφίας των μελών του, ενώ παράλληλα επηρεάζει την απόδοση των εκπαιδευτικών και την ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών. Επίσης, το θετικό σχολικό κλίμα αποτελεί εγγύηση για την πραγμάτωση των στόχων της σχολικής μονάδας. Στη διαμόρφωση του σχολικού κλίματος που επικρατεί σε κάθε σχολική μονάδα σημαντικό ρόλο διαδραματίζει ο διευθυντής, αφού με την καθημερινή παρουσία, τη στάση και τη συμπεριφορά του, αλλά κυρίως με το στυλ διοίκησης που υιοθετεί καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την ατμόσφαιρα του κοινωνικού αυτού οργανισμού. Ο διευθυντής οφείλει να επιδιώκει να αναπτύξει θετικό κλίμα, όπου οι παράγοντες της επικοινωνίας, της αгаστικής συνεργασίας και της αποτελεσματικής οργάνωσης του σχολείου είναι απαραίτητο να συνυπάρχουν. Απώτερος σκοπός της εργασίας είναι να διερευνήσει θεωρητικά και εμπειρικά, μέσω των απόψεων των εκπαιδευτικών αλλά και των διευθυντών, αν και κατά πόσο ο διευθυντής συμβάλλει στη διαμόρφωση του κλίματος που επικρατεί στη σχολική μονάδα της οποίας ηγείται στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δωδεκανήσου.

Educational leadership, according to many researches, has been proved to play a major role on the efficacy of schools, the quality of their organization and function and also on students' learning. Additionally, according to researches of the last decades, educational leadership constitutes one of the basic factors which influence the school climate. The school climate contributes into forging the character of the organization and philosophy of its members, while affecting the performance of teachers and the academic performance of students. Moreover, the effectiveness of schools depends to a large extent on the school climate. The headteacher's daily attitude and behavior, but mainly with the management style adopted, determine significantly the school climate. The school director should aim at developing a positive climate where factors of communication, sincere cooperation and efficient

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Τ.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

55

organization of the school are necessary to coexist. The objective of the present research is to investigate, through the opinions of teachers as well as school directors, the degree at which school directors contribute to the development of climate in secondary education in the area of Dodekanisos.

426M/2011036 ΤΟΥΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΦΩΤΙΟΣ

Η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας αναφορικά με την ενδοσχολική βία

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καίλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μπαμπάλης Θωμάς, Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το σχολείο και η οικογένεια αποτελούν τους κυριότερους θεσμούς που σχετίζονται με την ανάπτυξη, την ανατροφή και την εκπαίδευση των παιδιών. Είναι, λοιπόν αναγκαίο να υπάρχει επικοινωνία και στενή συνεργασία ανάμεσά τους. Ορισμένες φορές δημιουργούνται αντιπαραθέσεις ανάμεσά τους, ιδιαίτερα όταν προσπαθούν να παίξουν έναν πιο ενεργό ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία. Έχει ωστόσο αποδειχθεί ότι η αποτελεσματική συνεργασία των δύο μερών είναι ευεργετική για το παιδί. Η παρούσα έρευνα έχει σκοπό να διερευνήσει τις απόψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που εργάζονται στην πόλη της Ρόδου για την επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας αναφορικά με την ενδοσχολική βία. Η έρευνα διενεργήθηκε σε 128 εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της πόλης της Ρόδου το Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2012. Από τα δεδομένα της έρευνας προκύπτει πως οι εκπαιδευτικοί θεωρούν σημαντική την ύπαρξη της συνεργασίας ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια αναφορικά με την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Επίσης θεωρούν τη συνεργασία σημαντική στη διαμόρφωση θετικής στάσης του παιδιού απέναντι στο σχολείο, στη βελτίωση της συμπεριφοράς του παιδιού, στη βελτίωση των κοινωνικών του δεξιοτήτων, στην άρση της κοινωνικής απομόνωσης του παιδιού από τους συμμαθητές του, στη βελτίωση της σχέσης του με την οικογένειά του και στη βελτίωση της σχολικής του επίδοσης.

School and family are the main institutions that are involved directly in the development, the upbringing and the education of children. Therefore, it's necessary for them to communicate and collaborate closely. Sometimes disputes emerge between them, especially when both are trying to play a more energetic role in the educational process. Nevertheless, it has been proven that their effective collaboration benefits the children. The present survey's objective is to investigate the opinion of teachers who work in primary schools in the city of Rhodes, on the necessity of the collaboration between school and families regarding bullying. The survey was conducted on 128 educators who work in primary schools in the city of Rhodes, between September and October of 2012. It becomes evident from the survey's data that teachers consider the collaboration between school and families on the matter of bullying very important. They also consider important the collaboration on matters such as the formation of students' positive attitude towards school, the improvement of their behavior, the improvement of their social skills, the lift of their social isolation, the improvement of their relationship with their family and the improvement of their school performance.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2011037 ΤΡΙΚΚΑ ΕΛΕΝΗ

Η συνεργασία – επικοινωνία των εκπαιδευτικών με τους αλλοδαπούς γονείς στα πλαίσια της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης: Προτάσεις για την κατανόηση του «άλλου» και την αποδυνάμωση των προκαταλήψεων

Καθηγητής Χρίστος Γκόβαρης, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Τις τελευταίες δεκαετίες, βιώνουμε μια πρωτόγνωρη και συνεχή αλλαγή στις κοινωνικές δομές, τις αξίες και τις ηθικές στάσεις ενώ η εκπαίδευση, ως φύσει κοινωνικός θεσμός, δε δύναται να παραμένει παθητικός δέκτης των εξελίξεων. Η επικοινωνία σχολείου και οικογένειας επομένως, και δη σχολείου και αλλοδαπών γονέων, έχει δικαίως καταστεί αντικείμενο ποικίλλων και συναφών μελετών και ερευνών τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η παρούσα μελέτη, μέσω της θεωρητικής και ερευνητικής προσέγγισης, επιχειρεί τόσο να αναζητήσει τη σχέση του σύγχρονου πολυπολιτισμικού σχολείου με τις οικογένειες των αλλοδαπών μαθητών του όσο και να αναδείξει τους τρόπους συνεργασίας, τα εμπόδια αλλά και τα οφέλη που ανακύπτουν από τη λειτουργική, αποτελεσματική και λυσιτελή επαφή των συγκεκριμένων θεσμών. Συγκεκριμένα, μελετάει τις απόψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την επικοινωνία και τη συνεργασία με τις αλλοδαπές οικογένειες προκειμένου να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, η κατανόηση του «Άλλου», του διαφορετικού και να αρθούν τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις που αναφύονται στο σχολικό περιβάλλον. Η συλλογή δεδομένων έγινε με δέκα ημιδομημένες συνεντεύξεις με δείγμα εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων έδειξε ότι οι εκπαιδευτικοί, παρότι αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα εμπόδια κατά την επαφή μαζί τους, δε συμπεριφέρονται στερεοτυπικά ούτε αισθάνονται προκατειλημμένα απέναντί τους ενώ κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω επιμόρφωση και κατάρτισή τους αναφορικά με τα ζητήματα της διαπολιτισμικής επικοινωνίας.

In recent decades, we are experiencing an unprecedented and continuous change in social structures, values and ethical behavior, while education, as an inherently social institution, cannot remain a passive receiver of the developments. Therefore the communication between school and family and especially between school and foreign parents has rightly been subject to various and relative studies and researches in both national and international level. The present study attempts, on one hand, through theoretical and research approach, to seek the relation between the modern multicultural school and the families of foreign students, on the other hand to showcase the ways of cooperation, the obstacles and the benefits arising from operational and effective contact of the institutions above. Specifically, the present research attempts to study the opinions of teachers regarding communication and cooperation with foreign families in order to understand, among others, the "other", and to remove stereotypes and prejudices that arise in the school environment. Data collection took place with ten semi-

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

structured interviews with a sample of primary teachers. The analysis of the results showed that teachers , although face specific barriers in contact with them , do not behave or feel stereotypically biased towards them while it is necessary to further education and training regarding the issues of intercultural communication.

426M/2011038 ΤΣΙΡΩΝΑ ΕΥΔΟΚΙΑ

Μαθησιακές εμπειρίες Ρομά. Μια μελέτη αξιολόγησης από την σκοπιά των υποκειμένων

Καθηγητής Χρίστος Γκόβαρης, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εκπαίδευση είναι μια κατεξοχήν κοινωνική δραστηριότητα με εξαιρετικές επανορθωτικές δυνατότητες αφού με τη δυναμική και τα αποτελέσματά της ενδυναμώνει τα άτομα, ενισχύει την κοινωνική συνοχή και συντελεί στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού. Η ρητορική γύρω από την σχέση των Ρομά με την εκπαίδευση και την αποτελεσματικότητά της, εστιάζεται ως επί το πλείστον στα κοινωνικο-πολιτισμικά χαρακτηριστικά τους και συχνά αποδίδει τα χαμηλά ποσοστά σχολικής φοίτησης και ακαδημαϊκής επίδοσης στην συνειδητή πολιτισμική τους επιλογή για απαξίωση της εκπαίδευσης ή στην αδυναμία προσαρμογής τους στις επιταγές και τους κανόνες του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Στις απόπειρες προσέγγισης του φαινομένου σπάνια συνεξετάζονται οι απόψεις των ιδίων με αυτές των υπολοίπων μελών της σχολικής κοινότητας. Ακόμα σπανιότερα δε, ανατρέχουμε στις εμπειρίες που βίωσαν οι ίδιοι, συνήθως ως «προβληματικά εκπαιδευτικά υποκείμενα», στον ελάχιστο χρόνο της φοίτησής τους. Η παρούσα εργασία εστιάζει στην ανάλυση της μαθησιακής εμπειρίας των ενηλίκων Ρομά μέσα από μία βιογραφική ακολουθία, που ξεκινά από την παιδική ηλικία των συμμετεχόντων και ολοκληρώνεται στην παρούσα χρονική στιγμή, στα πλαίσια της φοίτησής τους στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας. Αναλύοντας ένα σύνολο είκοσι ατομικών βιογραφιών, που αποκαλύπτουν γεγονότα και συναισθήματα όπως αυτά καταγράφηκαν ως δράση στην μνήμη των υποκειμένων στο παρελθόν και νοηματοδοτούνται τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή της αφήγησης, επιχειρούμε:α) να αναδείξουμε τις σημαντικές όψεις της δικής τους πραγματικότητας και τους τρόπους με τους οποίους οι ατομικές περιπτώσεις αποτυπώνουν γενικότερες συνθήκες και διαδικασίες και διαμορφώνουν καταστάσεις σε συλλογικό επίπεδο καιβ) να ανιχνεύσουμε τις πιθανές αλλαγές που έχει επιφέρει στις στάσεις και τις αντιλήψεις τους σχετικά την αξία της εκπαίδευσης και της Δια βίου Μάθησης.

Education is mainly a social activity with exceptional remedial capabilities since based on both its dynamics and effects it empowers individuals, strengthens social cohesion and contributes to the elimination of social exclusion. The rhetoric regarding the relation between Roma education and its effectiveness is focused mostly on the very socio-cultural characteristics of Roma and quite often it attributes the low rates of school attendance and academic performance to their conscious cultural choice of devaluating education or their inability to adapt to the rules and demands of our educational system. Attempting to approach this phenomenon it is barely taken into consideration and cross-examined their views with those of other members of the school community. Even more rarely we refer back to their experiences – usually as problematic educational subjects – during their very short time of school attendance. This paper focuses on the analysis of adult Roma learning experience through a

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

biographical sequence starting from the childhood of the participants and ending at this period of time in the context of their attendance in the so-called Schools of Second Chance. We have analyzed a set of twenty individual biographies revealing facts and feelings that were recorded as actions in the subject's memory and we attempt to:

- Highlight the important aspects of their own reality and the ways in which these individual cases illustrate general conditions and procedures and shape situations in collegiate level.
- Detect possible changes that they have brought about in attitudes and perceptions regarding the value of education and lifelong learning.

426M/2011039 ΦΩΚΙΤΗ ΛΗΔΑ

Αμφισημία και οργανωσιακή κουλτούρα: λειτουργίες, περιορισμοί, δυνατότητες

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καΐλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αφετηρία για την επιλογή του θέματος της παρούσας εργασίας αποτελεί η βιωματική διαπίστωση της ενυπάρχουσας έντασης και συγκρουσιακότητας που χαρακτηρίζει τη δομή των σύγχρονων οργανισμών. Ο φαινομενικά αναπόδραστος χαρακτήρας τέτοιων αντιφάσεων, λαμβάνει την μορφή του 'μη αναμενόμενου', την γριφώδη μορφή ενός αινίγματος, ή αλλιώς ενός παραδόξου, και ωθεί στην ανάγκη για φιλοσοφική διερεύνηση. Αλλά η αξίωση για φιλοσοφική διαπραγμάτευση στο πεδίο των οργανισμών μας αναγκάζει να αναζητήσουμε ένα γενικό θεωρητικό σχήμα, ένα αφηρημένο μοντέλο ή έννοια που μπορεί να συλλαμβάνει και να αποτυπώνει το κοινό υπόβαθρο των αντιφάσεων της οργανωσιακής πραγματικότητας, και γ' αυτό το λόγο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την ανάλυσή τους. Επιπλέον, αν απαιτείτο από ένα τέτοιο θεωρητικό εργαλείο να είναι σε θέση να χρησιμοποιηθεί για την μελέτη της οργανωσιακής κουλτούρας, θα έπρεπε, παράλληλα, να συνιστά μια κοινή και αναγκαία ιδιότητα που χαρακτηρίζει όλες τις συμβολικές μορφές έκφρασης και επικοινωνίας των μελών μιας οργανωσιακής κοινότητας (λ.χ. γλώσσα, τέχνες, συμβολισμοί, οργανωσιακές ιστορίες, μεταφορές, αξίες, οργανωσιακοί 'μύθοι', τελετουργίες, κτλ). Η κεντρική ερευνητική υπόθεση αυτής της εργασίας είναι ότι μια ιδέα που ενυπάρχει πίσω από τις ποικίλες εκφάνσεις της αντιφατικής ή 'παράδοξης' οργανωσιακής πραγματικότητας και που μπορεί να λειτουργήσει ως ερμηνευτικός μίτος ή ως κώδικας αποκρυπτογράφησης μέσα στο χάος και την 'ακατανοησία' των σύγχρονων οργανισμών, είναι η έννοια της αμφισημίας. Ο κύριος σκοπός αυτής της εργασίας είναι το να διερευνήσει το γιατί κρίνεται σκόπιμο να χρησιμοποιήσουμε την έννοια της αμφισημίας ως εργαλείο για την μελέτη και την ανάλυση της οργανωσιακής κουλτούρας, ή ως προοπτικής και 'φακού θέασης' μέσα από τον οποίο μπορούμε να κατανοήσουμε, να διακρίνουμε, να αναλύσουμε, να περιγράψουμε, να συνθέσουμε, ακόμα και να μετασχηματίσουμε στοιχεία της οργανωσιακής κουλτούρας. Η λογική πορεία της διερεύνησης διαρθρώνεται γύρω από κάποια σημεία, τα οποία συνιστούν ενδιάμεσους σταθμούς του ερευνητικού συλλογισμού, και μπορούν να συνοψισθούν στις εξής προτάσεις. Το πρώτο σημείο αφορά στην διερεύνηση του ιδεολογικού πλαισίου, το οποίο κρίνεται κατάλληλο για την προσέγγιση της έννοιας της αμφισημίας. Συγκεκριμένα, για την προσέγγιση αυτής της έννοιας επιλέγεται ως ερμηνευτικό σχήμα το δίπολο εννοιών σαφήνεια - αμφισημία, το οποίο εξετάζεται κάτω από την οπτική της αντιπαράθεσης των δυο αντίρροπων ρευμάτων του ορθολογισμού και του μεταμοντερνισμού, στην ιστορική τους διαδρομή. Ο δεύτερος βασικός στόχος της επιχειρηματολογίας είναι η προσέγγιση της αμφισημίας, με χρησιμοποίηση εννοιών και εργαλείων από πλαίσιο του μεταμοντερνισμού, και ιδιαίτερα μέσα από την ανάλυση της σχέσης της γλώσσας με την πραγματικότητα. Ο τρίτος βασικός στόχος της εργασίας είναι η διερεύνηση της σχέσης της αμφισημίας με την έννοια της

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

62

οργάνωσης, η οποία επιχειρείται μέσα από την εξέταση του ρόλου που διαδραματίζει η επικοινωνία στους οργανισμούς. Ο τέταρτος και τελικός στόχος της επιχειρηματολογίας, επιδιώκει να αναδείξει δυνατότητες που προσφέρει η επίγνωση και η συνειδητή χρήση της αμφισημίας, όσον αφορά την κατανόηση, αλλά και τον 'μετασχηματισμό' της οργανωσιακής κουλτούρας.

The starting point for choosing the topic of this thesis is an intuitive experience of some inherent tension or pervasive inconsistency that characterises the structure of modern organizations. The seemingly inexorable nature of such contradictions seems almost 'unexpected' and takes the cryptic form of a riddle, or else a paradox that urges to philosophical investigation. But the claim for philosophical inquiry into the field of organizations, forces us to search for a general theoretical frame; an abstract model or a concept that captures and reflects the common background of those contradictions immanent in organizational reality. For this reason, this shared concept could be also used as a tool for the analysis of those conflicts or contradictions. In addition, if required by such a theoretical tool to be able to be used for the study of organizational reality or organizational culture, it should, at the same time, constitute a common and necessary property that characterizes all forms of symbolic expression and communication between the members of an organizational community (for example language, arts, symbolism, organizational stories, myths, rituals, values, metaphors etc.). The main research hypothesis of this work is that the concept of ambiguity is an idea which lies under the surface and the varied facets of contradictory or even 'paradoxical' organizational reality and, for that reason, ambiguity can function as decryption code into the chaos and the 'incomprehensibility' of modern organizations. The main purpose of this paper is to interrogate why it is appropriate to use the concept of ambiguity as a tool for the study and the analysis of organizational culture, or, as perspective or 'lens' through which we can understand, detect, describe, analyze, integrate, or even transform elements of organizational culture. The logical course of our examination is structured around some points, which function as intermediate stations of the reasoning, and can be summarized in the following propositions. At the beginning of our inquiry, we attempt to study the ideological framework that seems appropriate in order to approach the concept of ambiguity. More specific, we attempt to elucidate the meaning of ambiguity, by using as hermeneutic dipole the concepts of clarity and ambiguity. Both of these concepts are further examined in the light of confrontation between two opposing movements: the stream of rationalism and that of postmodernism, in their historical development. The second main objective of the whole argument is an attempt to define the concept of ambiguity, by using concepts and tools from the framework of postmodernism, and especially through the analysis of the relationship between language and reality. The third main objective of this paper is to investigate the relationship of ambiguity with the concept of organization in general, by examining the role of communication in organizations. The fourth and final goal of this thesis, is to reveal the promises offered by the conscious and deliberate use of ambiguity, in understanding, but also in 'transforming' organizational culture.

426M/2011040 ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο ρόλος του Διευθυντή στην αποτελεσματική λειτουργία του Δημοτικού Σχολείου, η περίπτωση του Ν. Αιτωλοακαρνανίας

Καθηγητής Χρήστος Σαΐτης, του Π.Τ.Δ.Ε., του Πανεπιστημίου Αθηνών

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Υπάρχουν πολλές δυσκολίες να καθοριστούν οι στόχοι και κατά συνέπεια ο ορισμός της «αποτελεσματικότητας» (αποτελεσματικά σχολεία και αποτελεσματικός διευθυντής). Σκοπός αυτής της διπλωματικής εργασίας είναι α. Να εξετάσει αν και κατά πόσο ο Διευθυντής της Σχολικής Μονάδας ανταποκρίνεται στον ρόλο του, β. Να διερευνήσει τις αντιλήψεις των Διευθυντικών στελεχών εκπαιδευτικών μονάδων του νομού Αιτωλοακαρνανίας σχετικά με τον ρόλο τους στην αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής μονάδας και γ. Να καταγράψει τις προτάσεις τους για την επίλυση προβλημάτων που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν. Επιπλέον περιγράφονται οι λόγοι για τους οποίους η πολιτεία και οι γονείς ενδιαφέρονται για την αποτελεσματικότητα των σχολείων καθώς επίσης και οι δεξιότητες του αποτελεσματικού διευθυντή. Με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης διατυπώνονται οι τρόποι ώστε ένα σχολείο να γίνει αποτελεσματικότερο, η διοίκηση να είναι περισσότερο ποιοτική, και οι διευθυντές να καλύψουν πραγματικές αδυναμίες και ανάγκες.

It is a demanding and difficult task to locate the goals and consequently provide a definition of 'effectiveness' concerning school units or headteachers. The aim of this dissertation is first of all to examine whether the headteacher of a school unit efficiently implements his/her role. Secondly, it attempts to investigate the opinions headteachers in Aitolokarnania prefecture hold on the role they play regarding the effectiveness of their school units. Thirdly this dissertation targets on gathering headteachers' proposals for the solution of problems they possibly face. Moreover, a reference is made on the reasons why the state as well as students' parents are interested in 'effective' schools and particularly in the skills that an 'effective' headteacher possesses. The results of the particular research form the basis on which specific ways of developing a more effective school that functions under the eye of a qualitative authority are suggested. Additionally, they provide information about headteachers that wish to cover real needs and deal with existing constraints.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

426M/2011041 ΧΙΩΤΗ ΣΟΥΣΑΝΑ

Σύγχρονη Πολυπολιτισμική Σχολική Κοινότητα: το διακύβευμα της Ετερότητας και της Διαπολιτισμικότητας

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καΐλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Χρίστος Γκόβαρης, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

426M/2011042 ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ

Ο ρόλος των επικοινωνιακών δεξιοτήτων του σύγχρονου διευθυντή-σχολικού ηγέτη στη διαχείριση κρίσεων και στην ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος στη σχολική μονάδα

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περσεφόνη Φώκιαλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Χρίστος Γκόβαρης, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία επιχειρεί να διερευνήσει τη σπουδαιότητα του ρόλου που διαδραματίζουν οι επικοινωνιακές δεξιότητες που κατέχει ο σύγχρονος διευθυντής – σχολικός ηγέτης τόσο στην αντιμετώπιση / διαχείριση κρίσεων, όσο και στην ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος μέσα στη σχολική μονάδα. Το πρώτο μέρος της εργασίας επιχειρεί μια βιβλιογραφική επισκόπηση και αναπτύσσεται σε 3 κεφάλαια. Το 1ο κεφάλαιο πραγματεύεται την έννοια της σχολικής διοίκησης και αναφέρεται στο ρόλο, τα καθήκοντα αλλά και τα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητες του σύγχρονου διευθυντή – σχολικού ηγέτη. Το 2ο κεφάλαιο ασχολείται με την έννοια και τις μορφές της επικοινωνίας, τους ατομικούς επικοινωνιακούς ρόλους, το ρόλο που διαδραματίζει η επικοινωνία στην ηγεσία και στη διοίκηση μιας σχολικής μονάδας, τις επικοινωνιακές δεξιότητες που οφείλει να έχει ο σύγχρονος διευθυντής - σχολικός ηγέτης καθώς και τις απαραίτητες συνιστώσες τους και τέλος με τις παραμέτρους που επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την επικοινωνιακή διαδικασία αλλά και το φυσικό και κοινωνικό επικοινωνιακό περιβάλλον. Το 3ο κεφάλαιο περιγράφει τον ορισμό και τις κατηγορίες συγκρούσεων, τις συνέπειές τους, τις πηγές αλλά και τις ενδείξεις των επικείμενων συγκρούσεων, τις αρχές και τις τεχνικές διαχείρισής τους καθώς και τις μεθόδους πρόληψής τους. Τέλος αναφέρεται στις κατηγορίες ενδοσχολικών συγκρούσεων και στο ρόλο του διευθυντή μιας σχολικής μονάδας κατά τη διαδικασία της σύγκρουσης. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας παρουσιάζεται η έρευνα και πιο συγκεκριμένα: Το 4ο κεφάλαιο αναφέρεται στο σκοπό για τον οποίο πραγματοποιήθηκε η συγκεκριμένη έρευνα, τους στόχους, τις υποθέσεις, το δείγμα και τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε προκειμένου να συγκεντρωθούν τα δεδομένα αλλά και τον τρόπο επεξεργασίας τους. Επίσης περιλαμβάνει τα αποτελέσματα και τη συζήτησή τους καθώς και τα συμπεράσματα που προκύπτουν.

This thesis attempts to explore and display the vital importance of the role played by the communication capabilities of the modern school manager/ principal, both in the approach to, and management of, crisis control and further, in the facilitation of a collaborative climate within the school unit. The first section of the paper covers a review of published literature and subsequently develops into three chapters: The first chapter examines the concept of school management and addresses the role, functions, characteristics and skills integral to the modern school manager / principal. The second chapter addresses the meaning and forms of communication; communication by the individual, the role played by communication within the school leadership and management, the methods of communication available to the modern school manager / principal together with their appropriate usage, and, finally, the adaptation of the communication process resulting from consideration of the more natural and

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

66

social communication technique. The third chapter explores the definitions and categories of conflict; their consequences, sources, the potential signals indicating imminent conflict, the origins, the handling and the prevention. The categories of in-school conflict are then discussed together with the role of the school manager / principal during the conflict. The second part of the paper generally presents the research project undertaken. The fourth chapter expands to specifically discuss the reasoning behind the research project, the objectives, the assumptions, the sample and the methodology followed in order to both collect, and to interpret, the data. The results of the research are described and discussed and finally, conclusions are drawn.

426M/2011043 ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΗ ΣΕΒΑΣΜΙΑ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Μορφές διδακτικής επικοινωνίας στο δημοτικό σχολείο: το παράδειγμα της διδασκαλίας της ιστορίας σε σχολεία της Καλύμνου

Ελένη Θεοδωροπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Τις τελευταίες δεκαετίες, βιώνουμε μια πρωτόγνωρη και συνεχή αλλαγή στις κοινωνικές δομές, τις αξίες και τις ηθικές στάσεις ενώ η εκπαίδευση, ως φύσει κοινωνικός θεσμός, δε δύναται να παραμένει παθητικός δέκτης των εξελίξεων. Η παρούσα εργασία, μέσω της βιβλιογραφικής και της ερευνητικής προσέγγισης, επιχειρεί αρχικά να προσεγγίσει τον όρο της Διδακτικής Επικοινωνίας και τις μορφές της κατά την εκπαιδευτική διαδικασία στο σύγχρονο σχολείο. Στη συνέχεια ακολουθεί το παράδειγμα διδασκαλίας της ιστορίας στα σχολεία της Καλύμνου. Η επικοινωνία και τα επιστημονικά της πεδία που λαμβάνουν χώρο στα πλαίσια της σχολικής πραγματικότητας, και συγκεκριμένα οι μορφές της Διδακτικής Επικοινωνίας (instructional communication) δικαίως αποτελούν αντικείμενο ποικίλων μελετών και ερευνών, σε διεθνές κυρίως επίπεδο αφού η επίδραση των διαπροσωπικών σχέσεων στην προαγωγή της μάθησης, στη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών είναι αδιαμφισβήτητη. Ο τρόπος με τον οποίο ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές αντιλαμβάνονται τα μηνύματα που ανταλλάσσονται μεταξύ τους, η πρόθεση για επικοινωνία που εκδηλώνουν σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, το περιβάλλον διεξαγωγής της επικοινωνίας, τα επικοινωνιακά πρότυπα τα οποία αποτελούν απόρροια των κοινωνικο-πολιτιστικών κανόνων και των γλωσσικών κανόνων (λεκτικών και μη λεκτικών) συνθέτουν ένα πλαίσιο συμπεριφοράς με σαφή κάθε φορά αλληλεπιδραστική πρόθεση. Η αλληλεπίδραση, η οποία είναι ταυτόσημη έννοια με αυτή της επικοινωνίας, αναφέρεται τόσο σε έμμεσες (ανώνυμες, διαμεσολαβημένες) σχέσεις ατόμων όσο και άμεσες (διαπροσωπικές) σχέσεις ατόμων στο πλαίσιο των οποίων αναπτύσσονται αμφίδρομα οι κοινωνικές τους δράσεις. Οι ποιοτικές διαπροσωπικές σχέσεις, οι οποίες παρέχουν σταθερότητα, εμπιστοσύνη και γνήσιο ενδιαφέρον βοηθούν τους μαθητές να εδραιώσουν την αίσθηση του ανήκειν, αυξάνουν τον αυτοσεβασμό και την αυτοαποδοχή τους και δημιουργούν ένα θετικό κλίμα για τη μάθηση (Σταμάτης, 2009). Παράλληλα ενισχύουν την προσωπική εξέλιξη και βοηθούν στην αντιμετώπιση των μαθησιακών, των προσωπικών και όποιων άλλων δυσκολιών αντιμετωπίζουν οι μαθητές (Μαλικιώση – Λοϊζου, 2001).

In the last decades, we have been experiencing an unprecedented and constant change in the social structures, values and moral stances while education, an inherently social institution, cannot remain a passive receiver of the developments. This paper, through the use of literature and research approach, initially attempts to approach the term "Instructional Communication" and its forms during the educational process in the contemporary school. Next, it follows the

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

68

example of teaching the subject of History in the primary schools of Kalymnos. Communication and its scientific fields which take place within the school reality and, more specifically, the forms of Instructional Communication are rightly the subject of various studies and researches, especially at an international level, since the impact of interpersonal relationships on the promotion of learning, cognitive and emotional development of the students is indisputable. The way in which the educators and teachers perceive the messages exchanged between them, the intention to communicate which may occur at any given moment, the environment where the communication takes place and the communicational patterns which are the result of socio-cultural norms and language rules (verbal and non verbal) compose a behavioral frame with a distinctive interactive scope every time. Interaction, which is conceptually equivalent to communication, refers both to indirect (anonymous and mediated) relationships among individuals and to direct (interpersonal) relationships within which their social actions are interactively developed. The qualitative interpersonal relationships, which provide stability, trust and genuine interest help students establish within themselves the sense of belonging, increase self-esteem and self-acceptance and create a positive attitude towards learning (Stamatis 2009). Furthermore, they enhance students' personal development and help them cope with learning, personal or any other difficulties they face. (Malikiosi-Loizou 2001).

426M/2011044 ΤΡΙΑΝΤΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

Η ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης μέσα από ένα πρόγραμμα φιλιαναγνωσίας σε μια τάξη Δημοτικού Σχολείου

Παπαδάτος Ιωάννης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γιαννικοπούλου Αγγελική, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Παν/μιο Αθηνών

Σταμάτης Παναγιώτης, Λέκτορας, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Τα τελευταία έτη, τα περιβαλλοντικά προβλήματα αυξάνονται με ραγδαίους ρυθμούς. Παρά το γεγονός ότι φαίνεται να γίνεται προσπάθεια ευαισθητοποίησης πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, με διάφορους τρόπους και ενέργειες, τόσο κοινωνικές όσο και ατομικές, ωστόσο, δεν υπάρχει αντίστοιχη βελτίωση. Δεδομένου ότι η ανάγνωση αποτελεί έναν άμεσο τρόπο ενημέρωσης και κατανόησης της σημαντικότητας των θεμάτων, λόγω της αμεσότητάς της, μέσα από την παρούσα εργασία εξετάζεται η σχέση των μαθητών με το περιβάλλον μέσα από μία διαδικασία παρέμβασης. Η παρέμβαση εστιάζεται στην ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων, σχετικών με το περιβάλλον και αναφέρεται σε μαθητές της Πέμπτης τάξης ενός Δημοτικού σχολείου. Έπειτα από το τέλος της παρέμβασης, διαπιστώνεται η αλλαγή της στάσης των μαθητών απέναντι στο περιβάλλον αλλά και η φιλικότερη αντιμετώπιση των μαθητών απέναντι στα λογοτεχνικά βιβλία.

In recent years, environmental problems have been rapidly increasing. Despite the fact that people are more aware of this issue and express a particular sensitivity, in various ways, both social and personal, however, no corresponding improvement has been noticed. Since the reading is an instant way of information and understanding of the importance of issues, given that this is an immediate way of information, this study examines the relationship of students with the environment, through a process of intervention. The intervention focuses on reading literary books regarding the environment and refers to students of the Fifth class of an elementary school. After the end of the intervention, we examined possible changes in the attitude of students towards the environment and the friendly treatment of students towards literary books.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Φυτώριο ΚΕΓΕ "Δήμητρα", Λ. Ρόδου- Καλιθέας, Ρόδος ΤΚ:85100 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420

<http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>